

Izhaja vsaki dan

radi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, S. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm); za trgovinske in obitne oglaš po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov po 50 stot. Za oglaš v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglaš po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglaš sprejema inšertni odelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš.

za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Na adresu splitske „Slobode“ in reškega „Novega lista“.

V.

Predstavili smo torej gospoda dra Josipa Smollaka, glavnega urednika iste „Slobode“, ki nas sedaj označa kakor nasprotnike sporazumljenja z Italijani, kakor klasično prito: da je naša borba opravičena, da je Trst se svojo veliko važnostjo vreden tega boja in največjih žrtv z naše strani, da vodimo to borbo v interesu vsega slovanskega juga, in da je — slednjič — vsaj na de, da srečno izvojujemo ta boj.

Vspričo teh krasnih in prepričevalnih izjavij glavnega urednika „Slobode“ moramo se le čuditi, kako da nam tržaškim Slovincem članar v isti „Slobodi“ nekako zamerja, ker vstrajamo v vojeviti poziciji proti tisti stranki v Trstu, ki vodi sistematičen, neizprosen, najintransigentnejši boj ravno proti vsemu, za kar je navdušeno, slovesno govoril glavni urednik „Slobode“ ter pozival Hrvate in Srbe, naj se pridružijo temu „gigantskemu“ boju Slovincem!

Nu, g. dr. Smollaka je le bolj lapidarno, v velikih črtah označal važnost Trsta za ves slovanski jug in je izrekal nado, da se izvojuje ta boj na korist vsemu narodu našemu! Mi pa hočemo pozneje s podrobnimi, konkretnimi statističnimi podatki, s številkami z vso njih neoporečno silo, dokazati, koliko pozitivnega dela na narodnem, političnem, kulturnem in gospodarskem polju smo že dovršili mi tržaški Slovinci v doseg tistega velikega cilja, na kateri je kazal v svojem govoru dr. Smollaka s patrijotskim navdušenjem!

Dr. Smollaka je slovesno priznal, da pozna to delo tržaških Slovincem, da je cenil, da umeva to našo borbo in da pozna nje vzroke in nje opravičenje.

In v luči njegovih izjavij nas je tem bolj osupnila trditve v „Slobodi“, da smo mi nasprotniki sporazumljenja z Italijani, ker smo pod vplivom neke „tajne organizacije“, ki je razširila svoje mreže preko Nemčije in Italije in še mnogo dalje.

Ne torej zato, ker je tu prevažen emporij, ki je vreden, da v njem ohranimo pozicijo sebi, vsemu slovanskemu jugu in koncem konca vsemu Slovanstvu, ampak le zato da nočemo mi odnehati od boja proti Italijanom, ker nas v ta boj zavaja neka tajna sila.... Članar v „Slobodi“ nam ne insinuiru nič več in nič manj, nego da smo v službi Nemštva, Germanije.

To je najhujša krivica, ki nam jo dela „Sloboda“. To insinuvacijo odklanjamo z vso odločnostjo. To pravljico so natvezili članarju „Slobode“ brzkone prav od tiste strani, od katere so mu natvezili bajko o „italijanskih rodoljubih“ v Trstu, ki goje iskrene simpatije do vseh Jugoslovanov.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nad ljev. u in dovrši I. E. Tomić.

Prevel M. C. — G.

Ne joči, moje dete! je rekla blagin, gungjenim glasom. Glava Gorjanskega je edino zadoščenje, ki je imam uboga vdova zaunorstvo, ki sta je izvršila viši dvorjan Gorjanski in tovarišica mu zlobna kraljica Jelisava. Nikomur na svetu ne bi dala te glave, ali ti si nečakinja Horvatov, mojih najboljih nekdanjih prijateljev. Horvata sta mi poslala nekoč to glavo — jaz jo povračam sedaj njiju nečakinj. Dobiš jo... Angelija... Ponesi jo sehoj in reši juo svojega zaročenca. Bog vaju blagoslovi! Kraljica je držala besedo. Se isti dan mi je izročila glavo Gorjanskega, a nekoliko dni kasneje sem se poslovila od kraljice. Dala mi je na pot materinski blagoslov in upravljaljski dar. Povrnila se s Filipom srečno preko morja v domovino, ali

Naši borbi proti Italijanom je jedini vzrok v važnosti te pozicije za slovanski jug, v potrebi, da si to opozicijo ohranimo, in pa v dejstvu, da nam Italijani ne privoščajo ni svobodnega diha, da nam odrekajo vsako mrvico prava, da nas proglašajo za državne vsiljivce brez vsakega domovinskega prava na tej zemlji in da vodijo proti nam ljut boj z najbrutalnejšimi in najnemoralnejšimi sredstvi, ki mu jasno priznavajo namen: naše popolno udušenje! Italijani nam kopajo z neizprosno doslednostjo nacionalni grob — v tem in jedino v tem je vzrok naši vojevitosti, ne pa v principijelnem nasprotstvu proti sporazumljenju, v katero nasprostvo da nas zavaja neka „tajna organizacija“.

Ne kaka tajna, marveč naravna in vsakomur, ki hoče videti, znana sila je, ki nas podžiga v ta boj: **čut narodne samoohrane je to.** Kar delamo proti Italijanom — siljeni v to po sovražstvu od italijanske strani — ne delamo za to, da bi ugajali kaki avstrijski vladi, niti ne izvira to iz bizantinstva, niti se ne dajamo omamljati po kaki „tajni organizaciji“: kar delamo, delamo edino le v svojo obrambo, v ohranitev svoje narodne ekzistence.

Kje hoče vzeti članar v „Slobodi“ dokazov za svojo trditve, da smo pod vplivom tajne, protislovanske organizacije?!

Morda iz dejstva, da se v stvarih, katerih rešitev je odvisna od avstrijske državne uprave in ki so nam potrebne kakor lačnemu kruha in ribi vode, naši voditelji obračajo do te državne uprave? Kam pa naj se obračajo drugam? Dejstva, da smo še v Avstriji in da vsled tega v stvarih državne uprave moramo ostati v stikih s funkcijarji te uprave, ne moremo spremeniti mi, kakor ga ne moreta spremeniti niti članar „Slobode“ niti g. dr. Tresić, njegov intimus. Nu, mi bi nekaj vprašali ta dva gospoda. Ona dva sta sedaj vrlo zadovoljna z dalmatinsko politiko in dalmatinskimi politiki. Vprašamo: mari se ti politiki ne obračajo do avstrijskih funkcionarjev se svojimi zahtevami in pritožbami glede javne uprave? Jih mari vodi pri tem kaka tajna germanska organizacija? So-li radi tega hlapci avstrijske vlade?

Mari ne delajo tako predstavitelji vseh drugih strank, oziroma narodnosti? In kako šele — italijanski poslanci! Ni je morda parlamentarne skupine na Dunaju, ki bi se toliko potikala po ministerskih predsobah in ki bi toliko prosjčila — kakor dela to ravno italijanska skupina! A kdo bi hotel reči radi tega, da italijanski poslanci gore v ljubezni za avstrijske ministre?!

Tako je insinuvacija v „Slobodi“ na škodo tržaških Slovincem dovedena ad absurdum.

Če stopamo mi tržaški Slovinci — siljeni

ne več v Zadar, ampak naravnost v Senj. Tu je zvesti mi Filip obolet in je bil bolan nad mesec dni. Stregla sem mu, kakor sem najbolje mogla. Ko je ozdravil, sva krenila proti Zagrebu, kjer sva se pomudila nekoliko dni pod častito streho Živana Benkovića, v čegar oskrbi sem bila pred nekoliko leti. Kako so se radovali ti dobri ljudje na tem, da se nama dvema vendar izpolni največa želja najina, najino združenje! V veliki nesreči, ki je dosegla tvoja rod — so mi govorili — bo mrvica sreče, ki ublaži grenke tvoje boli. Iz Zagreba sva hitela preko Kaniže in Stolnoga Belegrada proti Budimu, kamor sva dospela včeraj. Tu sem našla zdravega tebe in je pripomnila tihim glasom, ozirajoča se nehoti po sobi — še nekoga... strica Pavla!

— Je-li možno?

— Od časa, ko so ga v Pečuhu izpuštili na svobodo — je pripovedovala Angelija po tiho — je živel kakor skromen redovnik v budimskem samostanu. Nikdo ne ve, da se pod navadno redovniško kuto skriva slavni škof Pavel Horvat. Včeraj, predno sem došla pod te zidine, kjer sem se ti oglasila s po-

to po vsakdanjih narodnih potrebah — pred avstrijske oblasti, ne stopamo kakor prosilci, kakor ljudje, ki so politično odvisni od vlade, od katere prosijo milosti, marveč kakor tirjalci, ki zahtevajo od države, da jim daja, kar jim je dolžna dajati po zakonu!! In s tem, da tirjajo od avstrijske vlade, kar jim gre, se ne odrekajo nobenemu narodnemu načelu, nobenemu idejalu in se ne izneverjajo svojemu narodnemu stališču! Mi si ne dajamo sugerirati od nikogar svoje politike, ampak vvdimo svojo samostavno, neodvisno **narodno slovensko politiko!**

Iz Hrvatske.

Zagreb, 18. maja 1906.

Ban Pejacevich je ostal na banski stolici, dočim je podban Chavrak demisioniral, a se nič še ne ve za njegovega naslednika. To je na kratko vse, kar je pri nas za hip novega. Vsakako pa je potrebno, da se podrobno pobavimo s tistimi par sejami našega sabora, ker se je v njih pokazalo, kakov bi bil moral biti vedno naš parlament, da je dostojen našega naroda! V času, ko so madjaroni posedovali saborsko večino, je vladala v saboru samovolja njega predsednika Vase Gjurgjevića. Ta človek je le kakor iz posebne milosti podeljeval besedo kakemu opozicijskemu poslancu, a čim je ta poslanec rekel kako ostrejo besedo proti paševanju okrajnih predstojnikov, takoj ga je predsednik opominjal, odvezal mu besedo in ga izključal iz več saborskih sej. Tako se je gospodarilo poprej, sedaj pa se je vse to spremenilo od temelja. Poprej je bil interes občinstva za sabor uprav minimalen, sedaj pa — odkar so v večini sabora narodni ljudje — prihaja svet iz mesta in iz pokrajine, samo da vidi, kako se branijo narodna prava! Sedaj sedi na predsedniški stolici mož, na katerega more biti naš sabor posebno ponosen: mož, ki je prestopal proganjanja zistema, ki je pokazal svetli svoj značaj ob neštivilnih prilikah in o čegar rodoljubju in svobodomiselnosti ne treba še le posebno govoriti. To je dr. Bogdan Medaković, človek, ki je v svojem nastopnem predsedniškem govoru izjavil, da gine po svobodi, da mu je najsvetlejši cilj: delo za uvedenje najširših ustavnih svobod v Hrvatski.

Na podpredsedniški mesti sta stopila: dr. Mile Starčević, sinovec pokojnega dra. Antona Starčevića, ki predstavlja v saborskem biru Starčevićance, drugi podpredsednik pa je prvoborilec daruvarskih Hrvatov, dr. Mirko Grahovac, človek, ki je sicer sedaj prvokrat prišel v sabor, ki pa je po vsej Hrvatski poznan zbog svojega uzornega rodoljubja, ki je že ob večih volitvah skušal kandidirati, a

znano pesmijo, šla sem v cerkev in pokleknila pred altarjem, pri katerem je daroval službo božjo siv menih. Pogledala sem obraz in sapa mi je zastala. Bil je moj stric Pavel. Silno se je spremenil ali spoznala sem ga vendar. Iz prsi se mi je izvil poluglasen vzdih. Stric se je obril in me opazil. Videla sem, da me je spoznal v isti hip. Na prvi mah je bil razburjen, ali po svoji navadi se je hitro pomiril. Maša je bila dovršena in jaz sem potem pristopila k stricu, proseča ga, da me izpove... Izpovedala sem mu, a on mi je priporočil, naj bom previdna in da naj o njem ne omenjam niti besede pred nikomur. Dovrši, hčerka — mi je rekel, ko sva se ločila — kar imaš dovršiti, reši svojega zaročenca in naznani mi, ko boš gotova. Potem krenemo vsi trije, kamor bo naša in b žja volja.

— Bila sva tako blizu, ne da bi znal eden za drugega! je vzdahnil Berislav.

— Ker je vedel, kam so te odveli iz Pečuha, je krenil stric na skrivaj takoj za teboj, da bdi nad tvojo usodo. On je vedel, kje si zaprt, zato me je poslal pod te zidine.

— Njegova plemenitost nima mere! je

je redno ostajal v manjšini za dva, tri glasove za madjaronskim kandidatom. Med zapisnikarji sabora imajo koaliranci 3. Starčevićanci pa 2 svoja člena. Od koalirancev so izvoljeni dr. Vatroslav Brlić, Gustav Modrušan in Jovan Banjanin, od Starčevićancev Ivan Persić in dr. Vladimir Frank.

Madjaroni so mislili, da bodo mogli usiliti saboru svojega predsednika in dva zapisnikarja. Ali ni se jim posrečilo, ker je opozicija brez razlike strank volila gornje v saborski biru.

Od strani opozicije so bili v teh sejah predloženi važni nujni predlogi. Prvega je predložil v imenu celokupne opozicije dr. Josip Frank. Ta predlog je šel za tem, da se vspostavi porota za tiskovne stvari, oziroma, da se zaustavijo vsi nedovršeni in započeti politični procesi, ki so bili uvedeni ali se vodijo od dneva odprave porote. Ta predlog je opozicija enoglasno vsprejela, madjaroni pa so molčali, kakor da imajo usta za hip zamašena. Drugi predlog je predložil v imenu celokupne opozicije dr. Dušan Popović. Ta predlog pa je šel za tem, da se z zakonom zajamči popolna imuniteta narodnih poslancev. Opozicija je tudi za ta predlog glasovala kakor en človek, madjaroni pa so zopet molčali in niso glasovali, s čemer so priznali svoje prejšnje nečuvstvo in nečloveško postopanje s kršenjem poslanske imunitete. Tretji nujni predlog je predložil v imenu opozicije dr. Edo Lukinić. Ta predlog — ki pa ni prišel na glasovanje — je šel za tem, da se na bližnjih dopolnilnih volitvah zajamči popolna volilna svoboda avtonomnemu uradništvu. Vrhu tega je bil v posebni seji odbora za pravosodje enoglasno vsprejet predlog dr. Magličić, da se porota takoj zopet uvede.

To so torej na kratko stvari, ki nam pojasnujejo, da je opozicija v treh štirih dneh pokazala, da je v stanu storiti več dobrega, nego je „narodna“ stranka storila v dvajsetih letih. To je res narodno delo in vsa čast gre naši opoziciji! Naj bi le dalje hodila po tej poti, ker ta pot, ki jo je obrala v teh nekoliko sejah, vodi do preporoda Hrvatske. Ta preporod pa je prenujen!

Včeraj je bil naš sabor odgojen s saborskim reskriptom brzkone do jeseni. Tudi to je Pejacevichu v prilog, da se bo mogel vzdržati na vladu še par mesecev. Izposloval je pri kroni odgojenje sabora, faktično pa je moral odgoditi sabor njegov predsednik radi tega, ker mora 43 poslancev v ponedeljek v Pešto in to 40 v skupni sabor, 3 pa v magjarsko zbornico. Vsakako so se tudi na volitvi za peštanski sabor madjaroni hudo prevarili. Mislili so, ker Starčevićanci principijelno ne grdo v Pešto (ker jim njihov program po dosedanjih tradiciji ne dovoljuje tega), da bo opozicija primorana, da število onih 40 po-

rekel Berislav ganjeno. Ali ne, duša, ko bova svoja in svobodna, stregla na bova in negovala ga kakor svojega očeta!

— Oh, to je tudi moja najbolj vroča želja! je vzdahnila Angelija in se pritisnila bliže k zaročencu svojemu. A ti mi nič ne pripoveduj, mili moj — govorila mu je sladko in glasno — kako se ti je godilo v tem času, ko sva bila ločena.

— Kaj naj ti pripovedujem mila moja? To so najnernejši dnevi mojega življenja, kar sem jih kedaj preživel. Od Dobora, kjer smo se ločili, so me odvedli takoj v Pečuh, kjer je imelo kraljevsko sodišče soditi nas veleizdajice. Kraljica Marija se je mudila ves čas v Pečuhu in sodišče je moralo soditi po njeni krivični volji. Veš, kaj se je dogodilo. Kakih štirideset najuglednejših naših ligašev je palo pod krvniškim mečem. Tudi mene so odveli na morišče, da sem gledal smrt svojih tovarišev. Stal sem tam, ali obračal oči od groznega prizora. Poginili so kakor junaki. Najprvi mladi Mikie Prodanic, a za njim drugi. Tedaj pa je prišlo najstrašnejše v tem groznem prizoru... Še sedaj se ves tresem ko mislim na to. Dovedi so tvojega strica

slancev spopolni iz vrst „narodne“ stranke. Meji tem pa je imela koalicijska 31 poslancev, katerim so se pridružili še trije disidenti iz „narodne“ stranke, dr. Peleš, Penjić in Ilić, ki so zapustili „narodno“ stranko radi nje-nega sramotnega vedenja povodom glasovanja o nujnih predlogih opozicije. Ostalih devet poslancev pa je vzela opozicija iz vrst opozicijskih virilistov. V magnatsko zbornico pridejo: grof Kuhner, Vladimir pl. Nikolić in Jure pl. Tomić. V skupni sabor pa celokupna koalirana opozicija z virilisti „divjaki“ in disidenti! Starčevićanci so vsi glasovali — četudi se niso dali voliti — za to listo in za to jim gre vsa čast. Po volitvi delegatov je bil prečitan kraljevski reskript in poslanci so se razšli. Ob njihovem odhodu v Pešto želimo, da bi možko branili naša najsvetejša prava, ker le tako si pridobimo neomejeno ljubav in neomejeno zaupanje **narodovo!**

Princ Hohenlohe na delu.

Kompromis po misli vlade

„N. Fr. Presse“ poroča, da hoče vlada v prasanju volilne reforme zediniti stranke na podlagi nastopnega kompromisa: Nemcem bi dala drugih 18 mandatov, tako, da bi jih mesto 205 imeli 223, Italijani dobe dva nova mandata, torej mesto 16 jih dobe 18, Malorusi bi dobili še 4. Nemško-latinska skupina bi torej imela mesto 225—245 mandatov. Število slovanskih poslancev bi se povišalo od 230 na 247, tako, da bi razlika med obema skupinama znašala mesto 5 samo 2 glasa.

Od onih 17 mandatov, ki jih dobe Slovenci več, nego je določal Gautschev načrt, je določen več del Poljakom. (Kar menda ne preseneti nikogar. Op. ured. „Edinosti.“) Dalje ve „Neue Freie Presse“ povedati, da se Čehi drže jako rezervirano, dočim zahtevajo Nemci sosebno iz Češke, da mora obstati popolna številna enakost med nemško-latinsko in slovansko stvarjo. Ob tej zahtevi bi se utegnili pogajanja razbiti.

Pa še neko drugo, povsem neosnovano zahtevo stavljajo Nemci. Za uvedbo splošne in enake volilne pravice, za načelno vprašanje, ki involvira spremembo ustave, je pač potrebna dvetretjinska večina parlamenta. Nemci pa hočejo, da tudi razdelitev okrajev, ter ne načelno, ampak sekundarno vprašanje, mora biti odvisno od odobrenja dveh tretjin zbornice. Čehi se najodločneje upirajo tej nemški zahtevi, kajti, ako bi obveljala, bi Nemci lahko preprečali vsako nadaljno reformo v naprednem duhu in v smeri čim večjega populariziranja volilne pravice. „Neue Freie Presse“ vabi vse neslovanske narodnosti, naj se ob tej reakcionarni, svobodi in enakosti nasprotni zahtevi pridružijo Nemcem! Italijani so torej zopet povabljeni! Da vidimo: da-li bodo zopet sledili nemškemu pozivu, ali pa se spomnijo klicev prijatelja jim dr. Tresića o — nemški nevarnosti?! Bojimo se, da dr. Tresić zopet postane bogatejši za eno — desiluzijo.

Baron Malfatti o volilni reformi.

Načelnik italijanskega kluba baron Malfatti je imel predvčerajšnjem v odseku za volilno reformo dolg govor, v katerem je pokazal na eni strani, da zna jako pametno in moderno misliti, na drugi pa, da tiči vendar-

bana Ivaniša... zvezali mu roki in nogi za repe konjske.

— Groza! Ubogi stric moj! je zajecala Angelija.

— Nočem ti pripovedovati na široko. Raztrgali so mu junaško telo na štiri strani... ali tudi s tem ni bilo še dovolj, marveč so mu tudi mrtvo truplo razsekali in pribili na mestna vrata, da je videl svet, kako se kaznuje veleizdajice. Tako je hotela kraljica Marija, ker je menda hotela s tem ugoditi svojemu miljencu banu Gorjanskemu.

— Oh, prokleti krvoločnež! je vskliknila Angelija pridruženim glasom v joku in jezi.

— Pak ta ženska, ta izrodek človeški brez srca in duše, bi hotela biti sedaj moja zaščitnica. Ponuja mi časti in dostojanstva in neomejeno milost svojo, samo če raztržem vez, ki me veže z rodnom Hrvatov, če zapustim tebe, Angelija moja.

— Strupena kača! je iztisnila Angelija iz stisnjenega grla. Ali ne ve, da sem zaročnica tvoja pred Bogom in svetom?

— Ona ne pozna svetosti in zato se moje srce z gnusom odvraca od tega hudobnega bitja, od tega živega satana v človeški podobi.

(Pride še.)

le globoko notri v teoriji več in manje vrednih narodih. Pametno je bilo, kar je rekel baron Malfatti o potrebi, da sta volilna reda za deželni in državni zbor v soglasju med seboj, to je: če se uvaja splošna in enaka volilna pravica za državni zbor, morala bi se uvesti tudi za deželni zbor. Pametno je govoril tudi, ko je rekel, da volilni načrt pač daje vsakemu volilec v vsakem volilnem okraju enako mero volilne pravice, da pa ta enakost ne obstoji med volilnim okrajem in volilnim okrajem, med deželo in deželo, med narodom in narodom. Je pokrajini, v katerih bi prihajal — po vladnem načrtu — po en volilec na 18.000 prebivalcev, dočim je drugih pokrajin, kjer štejejo posamični volilni okraji po 150.000 prebivalcev.

Nato se je pa misel barona Malfattija nekam čudno zasukala. Principijelno ne odobruje sicer tako razlikovanje, ne zdi se mu prav, da se tudi davek in namišljena razlika v kulturni zemlji vpošteva kakor kriterij za mero volilne pravice... Ko pa prehaja v zastopanje pretenzij svojih italijanskih sorojakov, britko toži, da sen. pr. v Primorju nido-volj vzela v poštev večja davčna sila in večja kulturna Italijanov, in da volilni načrt upošteva le število prebivalstva. Pa še neko drugi izrek moramo zabeležiti iz govora istega barona Malfattija, ki je tako britko obžaloval, ker vladni načrt ne določa med deželami iste enakosti v meri volilne pravice, kakor jo določa med posameznimi individui. Dotični izrek barona Malfattija kaže namreč, da je baron Malfatti eventuelno celo navdušen za tako neenakost med deželami, ako prihaja to v korist Italijanov. Jezi se n. pr. radi tega, da je tržaškimi Slovencem, ki tvorijo gotovo vsaj četrtino vsega prebivalstva, namenjen en mandat. V isti sapi pa označa kakor hudo krivico, ako dalmatinski Italijani, ki tvorijo kaka 2 odstotka vsega prebivalstva, ne dobijo mandata. Sedaj pa vprašamo: ali ne bi pomenjalo najbolj kričeče neenakosti v postopanju med eno deželo in drugo, ako bi se zgodilo tako, kakor bi hotel baron Malfatti: ako bi tržaška četrtina prebivalstva — najnižje računano — ne dobila mandata, pač pa da bi ga dobila dva odstotka italijanskega prebivalstva v Dalmaciji?!!

Zdi se torej, da tudi baron Malfatti ob vsem svojem modernem nazoru in navdušenju za enakost rad dela koncesije neenakosti in nemodernim pretenzijam. Seveda to tedaj ko mora zastopati oligarhiško nenasitnost svojih soplemenjakov v Primorju.

Dogodki na Ogrskem.

Pred otvoritvijo ogrskega parlamenta.

Kakor javljajo iz Budimpešte, je večina poslancev že došla tjakaj. Prvokrat bo sedaj, da bosta za časa bivanja cesarja v kraljevi palači namesto črno-žolte vihrali madjarska in hrvatska trobojnica, kakor na palači parlamenta. Z veliko napetostjo pričakujejo prestolnega govora, ker sodijo, da cesar omeni posebno tudi splošno volilno pravico.

Iz Hrvatske.

Ban Pejačević in Tomašić.

Iz Zagreba poročajo: Znano je, da je ban Pejačević poslal Tomašiću svojo vizitko, v kateri ga je prosil, naj ga v tem času ne obiskuje. Ta vest, če je resnična, je vrlo značilna. Tomašić je sedaj najbolj omražena oseba v Hrvatski, a on je bil desna roka Khuenova in potem Pejačevićeva, glavni stebler madjaronskega režima. Po gornji vesti bi bilo soditi, da bi se celo ban Pejačević rad izogibal vsaj pred svetom svoje — desne roke. Če je to res, je znakom, da je obsodba naroda padla z vso težo na Tomašića.

Madjarski listi ne zaupajo hrvatski opoziciji?

Nekateri madjarski listi (med temi „Pesti Naplo“, „Pesti Hirlap“ in „Ujszag“) se ne kažejo preveč navdušene na sporazumljenju s hrvatsko združeno opozicijo, češ da na hrvatski strani niso odkritosrčni. „Pesti Naplo“ piše v nekem dopisu iz Zagreba, da nista ni ena ni druga hrvatska opozicija (koalirana opozicija in starčevićanci) prijateljici Madjarom in to dokazujejo njihove zahteve. Ni smeti pozabiti — pravi dopisnik — da sta obe struji hrvatske opozicije bili nasprotni ideji ogrske države. Da se te nove prijatelje Madjarov postavi na poskušnjo, naj se na praznik sv. Štefana (20. avgusta), patrona Ogrske, zahteva, da na vseh zvonikih od Zagreba do Kotora, razobesijo ogrsko zastavo. Ako je to možno, potem se bo smatralo, da je sporazumljenje odkritosrčno,

drugače da je samo fikcija, laž, in Madjari opelharjeni.

Drugi listi se kažejo iznenadjene v očigled hrvatskim zahtevam. Hrvatje zahtevajo med drugim, kakor prvo koncesijo, da se ustanovi posebno hrvatsko ravateljstvo državnih železnic, da bodi notranji jezik železniških uradov izključno hrvatski, da bodi osebe na hrvatskih progah hrvatski, izključivši madjarski element.

Kandidatura Frana Supila.

„Novi Srbobran“ je priobčil vest, da je združena hrvatska in srbska opozicija proglasila svojim kandidatom v izpraznjenem okraju Glini, Frana Supila, urednika „Novega Lista“ na Reki.

Drobne politične vesti.

Poslanik baron Calice odstopi. Graška „Tagespost“ poroča iz Gorice, da stopi avstro-ogrski poslanik v Carigradu baron Calice v kratkem v pokoj. Prve dni avgusta da se nastani v Sv. Petru pri Gorici. Naslednik barona Calice postane baje sekijski načelnik v ministerstvu za vnanje stvari, de Mercy.

Domače vesti.

Poroka. Včeraj se je poročil gosp. dr. Josip Mlekuš z gospico Natalijo Šorli, hčerjo znanega slovenskega kavarnarja v Trstu. Bilo srečno!

† Župnik Jožef Budin. V petek ob 10 in pol uri zvečer je po kratki bolezni za srčno hibo umrl vč. gospod Jožef Budin župnik pri Sv. Mariji Veliki (Jezuitih). Pokojnik se je rodil v Prvačini blizu Gorice dne 8. januarja 1833 in je bil dne 14. sept. 1856. posvečen v svečenika. Služboval je dolgo let kakor duhovni pomočnik pri Sv. Mariji Veliki, nekoliko časa tudi kakor stolni vikar pri sv. Justu. Pred 12 leti je postal župnik pri Jezuitih. Pokojnik je bil tihega in mirnega značaja in izlasti milosrčen do siromakov. Pogreb se bo vršil jutri ob 10. uri dopoldne iz župnišča pri Jezuitih v cerkev in potem na pokopališče pri Sv. Ani. Lahka mu zemljica!

Profesor Stritar na poti v Ljubljano. Iz Gradca poročajo od 19. t. m.: Ko se je včeraj peljal pesnik Josip Stritar skozi Gradec, prišli so člani društva „Triglava“ in „Taborja“ polnoštevilno na kolodvor, da ga pozdravijo. Predsednika društev sta stopila v voz drugega razreda, kjer je sedel slavljenec in sta ga z nagovoroma pozdravila. Zmaj stoječi društveniki so klicali: „Živio!“ Stritar je prišel k oknu in je navdušeni mladini ginen parkrat zaklical: „Veseli me, veseli!“ Ko se je vlak že odpeljal, doneli so za slavljenecem kreпки „Živio“-klici.

Stritarjeva slavnost v Ljubljani. — Včeraj in danes se vrši v Ljubljani slavnost na čast slovenskemu pesniku in pisatelju Josipu Stritarju, ki je nedavno obhajal 70-letnico svojega rojstva. Gospod profesor Stritar se je s svojo gospo soprogo pripeljal v Ljubljano že v petek zvečer, da se udeleži te slavnosti. Na kolodvoru ga je vsprejel slavnostni odbor, župan Hribar in deputacija ljubljanskih slovenk, na čelu jim gospa županja, ki je Stritarjevi soprogi izročila krasen šopek cvetlic. Pozdravila je g. profesorja tudi gospica Jebačinova, katero je pa ginjenost tako prevzela, da ni mogla dokončati svojega govora. Pred kolodvorom so mnogobrojno zbrani dijaki pozdravili slavljenca z vilharinami „Živio“-klici. G. Stritarja in njegovo soprogo je župan Hribar odpeljal v hotel „Union“, kjer so mu zopet dijaki priredili viharo ovacijo. Potem si je slavljenec ogledal Prešernov spomenik in nekoliko ljubljane; zvečer so mu pa slovenski srednješolci ob veliki udeležbi občinstva priredili pred hotelom „Union“ lepo serenado. Na balkonu se je pojavil slavljenec z gospodom županom. Občinstvo je g. profesorja Stritarja burno pozdravljalo. Slavljenec se je na to v kratkih toplih besedah zahvalil za prirejene mu ovacije. Še pozno v noč so trajale ovacije pred hotelom. Slavljenec je moral opetovano priti na balkon. G. župan je priredil na čast slavljenca zvečer večerjo v „Unionu“, katere se je udeležilo več odličnih oseb.

Zvečer je bila v proslavo sedemdesetletnice Stritarjeve slavnostna seja ljubljanskega občinskega sveta, ki je bila dobro obiskana. Na galeriji je bilo tudi mnogo dam. Dr. Bleiweis in dr. Majaron sta pripeljala slavljenca v dvorano. Župan je odvedel gosp. Stritarja na podžupanov sedež. Župan je pozdravil Stritarja kakor častnega meščana in na to je dr. Triller imel slavnostni govor, v

katerem je slavil pesnika in pisatelja Josipa Stritarja. Slavljenec se je v toplih besedah zahvalil. nakar so od vseh strani zagrmeli živalni „Živio“-klici.

Javni shodi po Istri. Naši rodoljubi po Istri so začeli razvijati hvalevredno intenzivno vzgojevalno delo potom javnih shodov. O shodu v Podgradu smo že poročali obširneje. Minolo nedeljo je sledil shod v Jelšanah, danes pa se bo vršil javen shod v Materiji. Glavni in prvi namen tem shodom je, da se narod poučuje o bitstvu, važnosti in namenu sedaj najuktuvelnejega političnega vprašanja: uvedbo splošne in enake volilne pravice za osrednji parlament na Dunaju. Na shod v Jelšanah sta došla oba deželna poslancata tega okraja: prof. Spinčić in prof. Mandić. Shodu je predsedoval domači župnik, g. Velharticki. Prof. Mandić je — kakor poprej na shodu v Podgradu — tolmačil narodu, kaj je ustava, kaj sta državni in deželni zbor, kako sta sestavljeni ti dve zbornici, a končno je pojasnjeval po vladi predloženi načrt volilne reforme, oziroma, kaj je občna, direktna in tajna volilna pravica.

Na to je posl. Spinčić še spopolnjeval izvajanja predgovornikova in je sosebno pokazal na nasprotnike take razširjene volilne pravice, med katerimi so izlasti tudi istrski Italijani. Ti bi hoteli, da bi tudi nadalje trajala sedanja krivica, ki jo trpe v volilnem pogledu Hrvatje in Slovenci Istre. Govornik je pohvalil rodoljubno delovanje prebivalstva te narodne občine ter je izrazil željo, da bi tudi v bodoče vsikdar istotako vršilo svoje narodne dolžnosti. Na to je bila soglasno vsprejeta že znana, v Kastvu in Podgradu vsprejeta resolucija glede volilne reforme.

Potem so zborovalci izrazili razne želje glede gradnje potrebnih cest, poti, vodnjakov, šol, radi prestrogega izvajanja gozdnega zakona, radi neprevide in nevarne vožnje z avtomobili po javnih cestah. Poslanca sta dajala pojasnil na vse te izražene želje ter sta obljubila, da se zavzameta na kompetentnih mestih radi teh stvari. Župan jelšanski, gosp. Valenčič, se je pritoževal proti deželnemu odboru v Poreču, ker isti pači domača imena ter jih nadomestuje z italijanskimi izkovanjami. Predlagal je, naj se protestuje proti takemu nezakonitemu in po ničemer opravičenemu nastopanju, na kar je bila soglasno vsprejeta nastopna resolucija:

„Na shodu v Jelšanah dne 13. maja 1906 se protestuje najodločneje proti pačenju narodnih imen ter se c. kr. vlada pozivlja, da strogo zabrani tako postopanje deželnega odbora.“

Predsednik je zaključil shod zahvalivši najprej poslanca in potem občinstvo, ki se je toli vzorno vedlo.

Doslednost odvetnika dr. a Consolo.

V petek, dne 18. maja bila je v eni sekciji okrajne sodnije razprava, na kateri je zastopal tožnika jeden naših uvaževanih odvetniških kandidatov, toženko — občino Trst — pa odvetnik dr. Consolo. Ko je sodnik hotel diktirati zapisnik, vprašal je z ozirom na to, da je zastopnik jedne italijanske narodnosti, da-li se hočejo sporazumeti glede jezika, v katerem bi se sestavil zapisnik? Odvetnik dr. Consolo je izjavil na to, da on sicer pozna in in govori slovenski in — če bi bilo potreba — tudi nekoliko ruski. Vendar da ne more privoliti v to, da bi se zapisnik, sestavljen v jeziku ki ga on ne more pripoznati kakor uradni jezik v Trstu. Seveda je bil — vzlic tej izjavi — protokol sestavljen v slovenskem jeziku in ko je sodnik pozval stranki, naj podpisata zapisnik, je g. dr. Consolo izjavil vnovič, da ne podpiše in je diktiral zapisnikarju v precej lepem slovenskem jeziku: „Zastopnik toženke se brani podpisati zapisnik, ker je sestavljen v jeziku, ki ga on ne priznava v Trstu kakor uradni jezik.“

Torej: čeprav je zastopal slavno italijansko občino Trst, je vendar pristopil na razpravo, četudi je dobil slovensko tožbo, uročeno mu od sodnije četudi je dobil slovenski sklep, s katerim je bil pozvan na razpravo, in je sam diktiral deloma slovenski zapisnik!!! Ali ni g. dr. Consolo že s tem koraki pripoznal slovenski jezik kakor uradni?!!

G. dr. Consolo se je opravičeval da postopa tako radi principa. Zakaj pa je pristopil na razpravo v slovenskem jeziku? Zakaj se ni raje dal kontumacirati; ali tako velik princip ni vreden ene kontumacije?! Morala vse te štorije je: nekateri italijanski gospodje so grozno zvesti principu, ko ne preti nobena nevarnost — njihovu žepu!!

Imenovanja v finančni stroki. Carinski upravitelj Janko Trošt je imenovan višim carinskim upraviteljem, carinska viša oficijala Artur Rismundo in Alojzij Knoll pa višima carinskima kontrolorjema v obsegu c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu.

Shod slovenskih potovalnih učiteljev s Kranjskega, Primorskega in Štajerskega se je vršil 6. t. m. v Postojni. Izmed 11 potovalnih učiteljev jih je prišlo 9 na shod, dočim sta bila dva službeno zadržana. Namen shodu je bil, da se dogovore o stanovski organizaciji južnoavstrijskih kmetijskih potovalnih učiteljev v svrhu zboljšanja njih gnotnih razmer in dvignjenja njih ugleda. Shod, ki je bil pripravljen, je sklenil vsprejeti v organizacijo vse južnoavstrijske: slovenske, hrvatske, in italijanske kmetijske potovalne učitelje, ki jih je 27. Zaradi končnega dogovora se je sklenilo sklicati shod vseh teh učiteljev v drugi polovici meseca junija v Zader. Vsprejela se je tudi resolucija, da naj se z vsemi silami podpira namera ustanove državne zveze vseh avstrijskih kmetijskih učiteljev. Končno je shod tudi sklenil, da naprosi gospoda državnega in deželnega poslanca graščaka ter ravnatelja Frančiška Povšeta, ki je bil med prvimi južnoavstrijskimi kmetijskimi in obenem potovalnimi učitelji, da vsprejme mesto zaščitnika nad nameravano organizacijo.

Kaj pa je z napisom na novem kolodvoru državne železnice? Prejeli smo: Čitali smo, da so se storili potrebni koraki radi napisov na železniških postajah po okolici.

Kaj pa z napisom na glavnem kolodvoru? Mi menimo, da je že čas, da se državna uprava spomni, da smo tudi mi tu doma — da imamo tudi mi dolžnosti do države in da je povsem opravičeno, da hočemo in moramo imeti tudi pravice, čim nam državna uprava nalaga določenosti. Ven s slovenskim napisom na novem kolodvoru v Trstu!

Odbor „Delavskega podp. društva“ naznanja, da bo priredil svojo vsakoletno poludansko veselico, o priliki obletnice blagoslovljenja društvene zastave, sredi avgusta t. l. (glede natančnega dneva se določi kasneje). Toliko v znanje drugim društvom. — Ob enem se naznanja členom tega društva, da se društvo vdeleži korporativno z zastavo slavnosti blagoslovljenja zastave I. vojaškega veteranskega društva za Trst in okolico, dne 27. maja ob 10. uri in pol predpoludne. — Zbirališče v društvenih prostorih po 9. uri predpoludne.

Vloge in reklamacije radi poštnih pošiljatev. Opazovalo se je opetovano, da naslovljajo stranke vloge, tičeče se odredb glede dopušljanja ali dostavljanja poštnih pošiljatev, na gotove naslove, kakor tudi obvestila glede premeščenja stanovanj na c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo.

Ker trpi take odredbe ali obvestila vselej zamudo, predno jih v nadaljnjo postopanje v poštev padajoči poštni urad dobi v znanje, vabijo se stranke v lastnem interesu, da naslovljajo slične vloge neposredno na dolžni oddajni poštni urad, torej, v kolikor se oče dostavljanja poštnih pošiljatev v Trstu, na predstojništvo poštnega urada Trst 1.

Ravnatoko ni poizvedb ali reklamacij glede poštnih pošiljatev, ki morebitno niso došle na cilj, ali radi katerih usode se morajo goji dvom, predlagati neposredno c. kr. poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu; vlagati jih je temveč po predpisu neposredno na dotičnem poštnem uradu, kjer je bila pošiljatev na pošto oddana (ali na vsakem drugem poštnem uradu) in zajedno predložiti dolžni pošto-prejemni list.

Se le v slučaju nepovoljnega uspeha kake reklamacije, zahtevati je eventualno — predložiti tozadevno, stranki došlo obvestilo — nadaljnja poizvedovanja na c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu.

Kap je zadela predvčeršnjim brata ljubljanskega škofa, ravnatelja »Gospodarske zveze«, g. Josiga Jegliča, in baje ni kaj da bi okrevail.

C. in kr. vojna mornarica. V petek prejeto so priplule v Pulo vojne ladije »Habsburg«, »Arpad«, »Babenberg« in »Sv. Jurij«. Popoldne pa ostale ladije eskadre ter rezervna eskadra, kjer ostanejo približno 10 dni. Flotila torpedovk se je zasedrala v fantskem zalivu.

Igralci ljubljanskega slovenskega gledališča v Belemgradu. Iz Belegagrada nam pišejo od 17. t. m.: Igralci ljubljanskega slovenskega gledališča gostujejo sedaj v Belemgradu. V petek prirede predstavo v gledališki dvorani »Kolarac«, v soboto bodo pri otvoritveni slavnosti novih prostorov »Jugoslovanskega kluba« sodelovali g. Oufednik, g. Danilo, ga. Danilova in gca. Kočvarjeva. Za soboto ob 11. uri dopoludne je intendantca »kr. srpskog pozorišta« povabila slovenske goste, da se jej predstavijo. V nedeljo bo popoldanska predstava in koncert za širše občinstvo. Vsi odlični beligradski listi pozdravljajo nastop slovenskih igralcev in se toplo zanimajo za koncert in predstavo.

Nesreča na železnici. V petek ob 10¹/₂ uri zvečer se je pred postajo Litija nekaj na tiru stoječih vozov odtrgalo in priletelo nasproti tovornemu vlakcu. Enajst voz je bilo razbitih. Ponesrečeni vlakovodja Walter je živel še nekaj minut, sprevodnik Lovrenčič, ki zapuša devet nepreskrbljenih otrok, je bil pa takoj mrtev. Ker je bila vsled nesreče zaustavljena proga so imeli včeraj vsi vlaki južne železnice velike zamude. Prvi dunajski brzovlak je došel v Trst še le ob 12 uri 16 minut opoludne, drugi pa okolu 5. ure popoldne.

En milijon in 300.000 sardel so vjeli minoli teden ribiči v Gradežu.

Nevihita na Reki. Včeraj zjutraj je bila na Reki huda nevihta. Tema je bila tolika, da so v prodajalnicah in pisarnah gorele luči.

Hroščev je letos po nekaterih krajih jako mnogo, tako izlazi v Brkinih in v sodnem okraju Ilir. Bistrica.

Pivka je vsled deževja na nekaterih mestih izstopila in poplavlila polja.

„Škrata“ je izšla 20. številka z mnogimi izvirnimi ilustracijami in raznovrstnim gradivom. „Škrat“ se dobiva v tobakarnah po 10 stot.

Okraden v bolnišnici. Gospod Matej Lakner, optik, stanujoči v ulici della Madonnina št. 4, je prijavil včeraj na policiji sledeči dogodek:

Bolan, je bil šel dne 23. februarja t. l. v mestno bolnišnico, kjer je ostal preko dva meseca, namreč do dne 27. aprila t. l. Vstopivši v bolnišnico je dal svojo obleko v varstvo v to določenim osebam. A ko je šel iz bolnišnice, je konstatoval, da mu manjka 9 delnic društva „Merkur“, ki so vredne vsaka po 649 kron, in 10 obligacij tramwaya v Aleksandriji v Egiptu, ki so vredne vsaka 500 kron. Vse te papirje da je imel vsite za podšivom jopiča, ki ga je bil, skupaj z ostalim oblačilom, izročil v varstvo v bolnišnici.

Poulična tatvina. Na zahtevo 20-letnega zlatarja Golovinskija, ki je doma iz Ščitomira v Rusiji, sta bila predsinočnjim aretovana 20-letni mehanik Anton D. in 34-letni mesar Anton Z. Golovinskij trdi namreč, da sta mu ona dva v ulici di Riborgo, skupaj z enim tretjim človekom, ki pa je pobegnil, ukradla srebrno uro, vredno 18 kron. Aretovana sta bila na policiji zasilana in potem izpuščena na svobodo.

Kolodar in vreme. Danes: Bernardin, spoznavalec: Milodar; Pauna. — Jutri: Feliks, kapucin. Njegomir; Jelina; — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 16° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

„Slovenska čitalnica“ v Šklednju priredi ob ugodnem vremenu v četrtek dne 24. maja z domačo godbo in oddelkom pevskega društva „Velesila“ svoj prvi izlet v Kozino. Odhod iz „Čitalnice“ ob 1. uri in s postaje pri sv. Andreju točno ob 2. uri in 26 m. popoldne. — Odhod s postaje Kozina-Hrpelje točno ob 9. uri in 35 m. zvečer. Koncert se bo vršil na vrtu restavracije „Kozina“ (last g. Jakoba Klemenca) z godbo, petjem in svobodno zabavo. Eventualno bo pred omenjenim vrtom tudi ples. Sodelovalo bo tudi iz prijaznosti pevsko društvo „Venec“ iz Kozine. Na obilno udeležbo so vabljeni člani in prijatelji društva.

Pevsko društvo „Skala“ v Sv. Križu je imelo dne 13. t. m. izredni občni zbor na katerem je bil izvoljen nastopni odbor: Predsednik: Ant. Tence. Podpredsednik: J. Tence. Tajnik: L. Ferlan. Blagajnik: A. Bogatec. Odborniki: Ant. Košuta, Jos. Sulčič, Ivan Tertjak, Iv. Verginela in Lovrenc Sedmak. Pregledovalci računov: Ant. Kralj, Ivan Šemec in Jakob Tence. Namestniki: Iv. Košuta, Franc Verginela in Ant. Sirk.

(Dalje na 6. strani)

Čisto na novo!

Manifakturna trgovina se je odprla na Opčinah

v ponedeljek dne 14. maja

Blago se prodaja po najnižjih cenah

Potem bom sprejemal naročene obleke za moške.

Priporočam se slavnemu slovenskemu občinstvu za mnogobrojen obisk.

S spoštovanjem udani

Pavel Zorko.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

VABILO

XIV. redni občni zbor

Ker v smislu § 49 zadrughnih pravil občni zbor, sklican na 18. maja t. l. ni bil sklepčen, sklicuje se v smislu istega § drugi občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 27. maja 1906 ob 11. uri dop.

v veliki dvorani v lastni hiši

Piazza della Caserma 2)

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Poročilo o reviziji.
5. Razni predlogi.
6. Volitev načelnika.
7. Volitev nadzorstva.

Trst, dne 18. maja 1906.

Načelnik: vo.

§ 50. Vsak zadružnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes ali če se morajo izročiti posebnemu odseku, ali nadzorstvu, ali pa načelniku, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Prvi slovenski

Kinematograf

v Trstu

„Sokolska dvorana“ (Nar. dom)

Podpisani si dovoljuje naznaniti slav. občinstvu, da odpre v nedeljo, 20. maja t. l.

prve kinematografske predstave

z naslednjim programom:

1. Tepež med (4) ženskami
2. Pestunja in dva vojaka.
3. Djabolčni lonec.
4. Fantastično kosilo.
5. Tat
6. Žandar iz služkinje.

Začetek predstave ob 4. uri pop. in potem vsako uro jedna do 10. zvečer

CENE: Sedeži, v II. vrstah, 30 stot., v I. vrstah 40 stot. za otroke: v II. vrstah 20 stot., v I. vrstah 30 stot.

Naznanjam Vam topotno, da se priredijo tudi nadalje slične predstave vsaki praznik in nedeljo popoldne od 4. ure naprej do 10. zvečer z vedno novim zanimivim programom.

Za obilno udeležbo uljudno vabi in se priporoča

Lastnik.

Osebni kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.

Najfinejša

namizno in jedilno olje

se vdobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera štev. 3. Ivan Millionig, lastnik

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-Ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Prilika!!

Radi prevelikega preostanka blaga se bo prodajalo po izredno znižanih cenah.

Volneno blago za gospe, črno in v carvah, 120 cm široko, v veliki izberi po nvč. 45 in več. — Volneno blago crema, razasto, višnjevo za birmo, široko 120 cm po nvč. 50 in več

Batista bela traforirana „ 20 „ „
Fuurlard iz bombaža krasno risan 30 „ „
Satin črn in barvan „ 28 „ „
Percail barvan, moderno risanje „ 20 „ „
Zephir „ 14 „ „
Borgetti za srajce „ 24 „ „
ter velika izbira perila, zaves, moškega blaga itd. — Specijalita krojaški predmeti.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-Ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Feller
Elsa Fluid

S to znamko zavarovan FELLERJEV rastlinski esenčni FLUID odpravlja kašelj, zagrejenost, neraznost, prehlajenje, vratne bolezni, tolezni v prsih in členih, utrujenost, slabost, unetja, težko dihanje, mrzličavost, influenco, zasliženje itd.

Močno se hvali tudi FELLERJEVE ČISTILNE RABARBARA KROGLJICE z znamko „ELSA-PILLEN“ 6 skatljice franko 4 K, 12 skatljice franko 7 K 60 stot.

12 malih, 6 dvojnih steklenic stane franko 5 K; 24 malih in 12 dvojnih steklenic 8 60 K; 48 malih in 24 dvojnih 16 K pri izdelovalcu E. V. FELLERJU, lekarnarju v STUBICI, Elsin trg, št. 202, Hrvatska.

Pristni balzam se ne dobiva 1, ampak 2 dukata franko za 5 K, ki deluje izvrstno pri želodčnih boleznih. ZAGORSKI SIRUP za prsi in kašelj: dve steklenici 5 K. — Pristno norveško RIBEJE OLJE; 2 steklenici franko 5 kron.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

Alojz Jasbitz

stavbeni mizar

Trst, ulica della Rotonda štev. 4

IZDELOVALNICA

umetniškega pohištva (mebljev)

fino delanega in navadnega.

Sprejema naročila po uzoreih.

Cene zmerne.

Tržaška posojilnica in hranilnica

naznanja

vsem P. T. zadružnikom, da se dobi tiskana

Bilanca

v uradu, ako ne bi došla po pošti.

HOTEL BALKAN70 sob. elektr. razsvetljava. lift. kopelji
Cene zmerne. Počakaj & Kogel**HOTEL BALKAN****Pečena testenina
in močnate jedi**

so za nekatere predmetom nestrpljivega hrepenenja, ker jih njihov želodec ne prenaša. Toda le tako dolgo, dokler niso pripravljene s **Ceresovo mastjo**. Ako so pripravljene s to, jih prebavlja tudi najšibkeji želodec.

Ivan Petrić
zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek
v Jesenicah pri Omišu
TRST - ulica Geppa 12 - TRST

Prodaja na drobno in veliko

Izvršuje se razpošiljanje po vseh deželah

VINO PRVE VRSTE
Zmerne cene.**Fotografični atelje D. Petener**

ulica Torrente št. 20

Je toliko časa dobro poznani svojim čistim, stalnim in prirodnim odtenom radi svojega natančnega in umetnega izveščanja, namreč, da zlasti v današnjem dnevu zdatno tarifne cene svojih del in sicer bo izdeloval:

6 fotografij v vizitnem formatu
za samo 3 K.

Vzete temne fotografije pa lahko dodel izveščati naravno in dela naravnosti in vsebnosti umetniškega osredinjenosti po najmodernejših načinih umetnosti. S tem zaloga, zlasti ostanjani atelje, želja celotnega občinstva in čistih umetnikov posebno onih, ki potrebujejo fotografije za legitimacije ter daja lastno priliko osredinjenosti in sicer in valjavih agentov, v nadi, da ga bo p. n. občinstvo počelo in zmanjšanim zmanjšanjem in obiskom.

Izvrše se povečanja in reprodukcije skupin, hiš in umetniških predmetov, in sicer v kakršni koli velikosti. — Cene jako zmerne.

ZALOGA OGLJA

Josip Muha

ima svojo zalogo oglja in drv

v TRSTU — ulica S. Maurizio št. 3
Svoji k svojim!**Črešnje (Haslame)**

sveže in lepe razpošiljam vsaki dan v poštinih košaricah od 5 kg po K 2-20, s povzetjem, nadalje priporočam vsako drugo sadje po najnižji dnevni ceni.

Izvozna tvrdka za sadje

Osman Dželilović
Mostar.**Osebni kredit**

S porokom in brez poroka častnikom, svetenikom, dvornim, državnim in privatnim uradnikom, učiteljem, trgovcem, obrtnikom, trgovskim uslužbencem, gospem, ki imajo pravico do pokojnine in zasebnikom vsake vrste na 1/4 — 25 let proti mesečnim 1/4 1/2 in celoletnim odplačilom, kjer se ob enem odplačuje glavnica in obresti.

Posebnost: Osebni kredit v smislu parizko-dunajske enote (kapitalizacija plače).

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Realni kredit !

od 300 kron naprej na I., II. in III. zastavo za posestnike polja, obresti, hiš na deželi, dvorov, tovarn, kopalnic, mlinov, mineralnih in drugih studencev, kamenolomov in vsake vrste zemljišč od 1/4 dela cenilne vrednosti.

Stavbeni kredit !

Na gradnje vsake vrste v 2—3 obrokih, kakor napreduje gradnja.

Konverzije bančnih in privatnih dolgov.

Menice in reeskompti in menjava akceptov za trgovce !

Mi izdelujemo in financiramo načrte novostanovljenih podjetij. Prevzemamo tehniška in geološka presojevanja po zapriženih strokovnjakih. Bavimo se s premenitvami obstoječih podjetij v delniške družbe.

Zelo rečno ! Hitro ! Diskretno po prvo razrednih tuzemskih in francosko-angelskih zavodih.

Reference prve vrste !

Zahtevajte prospekt ! — Priloži naj vašo znamko za odgovor !

MELLER L. EGYED

Budimpešta

V. Köhény-Utca 19/B

Novo lepoto, novo mladost in novo ljubkost

zadobite in ohranite naravnimi po tom. Biti, postati in ostati lepa, to si prizadeva in želi vsaka dama. Mi Vam nudimo sredstvo :

Pristne ameriške tablice „Axaxa“ pro. Williamsa, ki jih radi njihove posebne sestave ni možno ponarejati, prekosé vsa druga sredstva za negovanje kože.

Prof. Williamsa pristne ameriške tablice Axaxa delajo v svoji pripravi, diskretni in prijetni uporabi kožo zametasto, gibčno in blazno, dajejo jej posebno nežno kolorit ter naravne bliskobe pepelnega zdravja in jo delajo sposobno, da prenaša vsak vremenski upliv. Najnežnejša koža je zavarovana proti vročini, vetru in dežju, in ne škodujejo jej solčni žarki, ako se jo neguje s tablicami Axaxa nastopi že po dva ali tri dni sprememba kože. Ista postane bela in ružičasta. Stareje dame in gospodje se bodo čudili, kako da se upadla lica v kratkem času zopet okrožujejo, kako da izgubljajo prezgodnje gube in brazde. Grda barva lica, gube, zakažni črvi, rožice, pege, mozolji, rdeči nos itd. izgubljajo v nepričakovano kratkem času. En edini poskus Vas prepriča o čudovitem vspehu tablice AXAXA.

Prof. Williamsa pristne ameriške tablice Axaxa proizvajajo, ako se natančno pazi na predpise, ki so zelo lahki in pevsod lahko izvedljivi, da postane koža mehka in gibčna, nje barva sveža, znojnice čiste in lepota popolna.

Zablice Axaxa so brezdvomno najbolje sredstvo za toaletne svrhe, za kopel in za otročjo sobo, za ohranjenje in negovanje las, za kožo in njeno barvo.

Prof. Williamsa ameriške tablice AXAXA so najbolje za gospode, gospe, kakor tudi za otroke.

Cena za 1 kanton št. 1 (25 kom. za 24-kratno uporabo) K 2-50; 1 kanton št. 2 (50 kom. za 50-kratno uporabo) K 4-50; 1 kanton št. 3 (100 kom. za 100-kratno uporabo) K 8.—

Odpošilja proti poštomu povzetju ali proti predplačilu evropske glavne zaloge :

RIVIERA PARFUMERIE, Dunaj I., Kohlmarkt št. 1**AVGUST ŠTULAR**

ul. Gioachino Rossini 24 (zraven sv. Antona novega)

priporoča sl. občinstvu, vojaškim in civilnim krogom bogato opremljeno

krojačnico

Bogata zaloga tu- in inozemskega angleškega blaga in vseh v krojaško obrt spadajočih predmetov. Delo precizno, cene zmerne. Naročbe se izvrše točno in se dostavljajo na dom. — Unanje naročbe se sprejemajo vsak čas in se točno izvrše. Ukusni kroj, kakor tudi solidno, trpežno delo in izvrstno blago. Izdeluje se tudi kompletne sokoletne obleke po najnižji ceni. — Velika zaloga kravt in vsake vrste gumb.

Na prodaj je

• pohištvo •

svetlo in temno, spalne sobe, posamezni komadi, omare za knjige, pisalne mize, stolice, modijoni, slike, elastične železne postelje, blazine, izbira divanov, moderne kuhinje za smešno ceno radi pomankanja prostora.

ulica Chiozza 8 (rudeče table)

VIKTOR DOPLICHER

Velika izdelovalnica

nogovic na stroj

naročila in poprave se takoj vsprejemajo

Jameči se za največo

hitrost in točnost

Za naročbe se je oglasiti izdelovalnici nogovic gospe

Fanny Jakob — Ivessich

ulica Rapicio št. 4, IV. nadstr.

**Podpisani priporočajo svojo
novo pekarno in sladčičarno**

v Trstu pri sv. Jakobu

Istrska ulica št. 12 (zraven slovenske Sole).
Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejemamo naročila in domači kruh v pečivo.
Postrežba točna.

Benedikt Suban.**DARILA ZA BIRMO**
Urar Giacomo Pagnacco

Trst, ulica Barriera vecchia št. 11

(poleg slaščičarne GATTI)

ima na razpolago

zalogo zlatih in srebrnih ur

kakor tudi zlatih in srebrnih verižic

po tovarniških cenah.

Sprejemajo se tudi vsakovrstne poprave.

Dveletno jamstvo.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Aequedotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delavnica s pridržano
mehanično delavnico

Sprejemajo vnapilo električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, streljstkov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in presone svetiljak kakršnigoli budi sistema.

Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

ELENA BALLIS

Procuratore generale F. BALLIS

TRST, ulica Barriera vecchia 27

VELIKA ZALOGA

železnin za vrata in okna, železnin

za pohištvo, kuhinjskega orodja

priprav za žvepljanje

in drugih kmetijskih predmetov

po nizkih cenah

Ako hočete imeti pód iz dobrega suhega jelovega lesa in lepo obdelanega, kupite

dilje (sfoi)

v zalogi

BART. BIDOLI - TRST

ulica SS. Martiri št. 19

Razpošilja se tudi na deželo.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja dlovelkega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojavnost daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarna se v lastni hišni hiši v Gospodarskih ulicah 12

Zavaruje poslopja iz premoženja proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder postaja.

Dovoljuje iz čistejšega doblika izdatno podporo v narodne in občinske namene.

EDINA SLOVANSKA DELNIŠKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA

Najugodnejše in najcenejše zavarovanje:

a) Za slučaj smrti.

b) „...“ in doživenja.

c) Zavarovanje dote in oprave nevest.

d) Moderno zavarovanje s sočasnimi obrestovanjem vseh vlog.

e) Moderno zavarovanje s sočasnimi zavarovanjem za slučaj nesposobnosti.

f) Najrazličnejše kombinacije zagotovljenja pokojnine.

Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje

v PRAGI na življenje

Glavno zastopništvo za slov. dežele v TRSTU, ul. Torre bianca št. 21. I., kjer se dogli vse cenice in potrebna pojasnila.

Najboljši zavarovalni pogoji:

a) Zavarovani znesek se izplača popolnoma tudi v slučaju samomora, dvoboja, če je bilo zavarovanje 2 leti brez prestopa v veljavi.

b) Zavarovalne listine ne zapadejo, če so tri leta v veljavi, in če ni nanje podano posojilo.

c) Zavarovalne listine, ki so bile vsled neplačane zavarovalnine zmanjšane ali zapadle, se more kadarkoli tekom 3 mesecev obnoviti; to obnovenje ni odvisno od zdravstvenega stanja še živečega zavarovanca.

d) Na zavarovalne listine, ki so najmanj tri leta v veljavi, dovoljuje družba posojila za zmerne obresti.

e) Vojni riziko je v vseh zavarovanjih (izvzemši samo vojake po poklicu in osebe, ki izvršujejo vojaško službo pri mornarici) takoj od začetka zavarovanja in sicer do zneska K 10.000 brezplačno vstete.

A. Beccari R. Rose

autorizovana mehanika in inštalaterja vode in plina

TRST, ulica Acquedotto št. 22

Telefon št. 1448.

Sprejemajo se v popravilo svetiljke, sesalke, kopeli, closet, vodne pipe itd. itd.

okrepanja in upravljanje vodne kolkatorije ter imata Zalogo pritisklin in prodajo mrežic za svetiljke

Proračune na zahtevo brezplačno.

Anton Ossencoschi

stavbeni klepar

autorizovani inštalater za vodo in plin

TRST, ulica Sanità št. 5

Izvršuje kakoršno si bode delo svoje stroke ter ima kleparsko delalnico

Prodaja kopeli in Closets.

Cene zmerne.

V prodajalnici obuvala „Al Buon Operaio“

TRST — ulica di Riborgo št. 31

je na razpolago

velika izbira obuvala za moške, ženske in otroke.

Cene zmerne.

G. Urabetz

urur

TRST, ulica Giacinto Gallina 2

Popravi z jamstvom vsakoršno uro proti najzmernejši ceni.

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga

Mateja Kocjan

ulica Piccardi voga ulice Petronio.

Izber vinjane, sira, moke, riža, sočivja, kave, sladkorja, olja, kisa, mila sveč; vse blago prve vrste po cenah, da ni bati tekmovalja.

Drogerija

Gustavo Marco

ulica Giulia št. 20.

Droge, barve, pokost, petrolej, čopiči, ščetke, mila, parfumi itd. — Zaloga šip in steklenin.

Za birmo! Za birmo!

Nova prodajalnica

G. Kehiayan

TRST, Corso št. 23.

izbira ur

prstanov, uhonov z diamanti in brez diamantov. — Predmeti so označeni se zmernimi cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro.

Kupuje in menjava.

Alesandro Rizzo

Trst — ulica Riborgo št. 27 — Trst

Zaloga vsakovrstnih klobukov in kap

zunanjih in zunanjih tovarn. — Zaloga slamnikov

Zmerne cene.

Največja in edina slovenska tovarna pohištva in stavbnega dela primorske dežele.

Pohištvo se izdeluje solidno, trpežno in lepo in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

O priliki birme!

Govori se slovenski.

Govori se slovenski.

ogromna izbira oblek za dečke in za otroke, meških oblek in površnikov.

Blago za obleke na mero.

ALL'UNIVERSO

trg Carlo Glodoni št. 1

Slovenci!!

kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike.

V Trstu

blizu mesta, v Škorklji-Kolonji, v najzdravejšem, solčnatem kraju je na prodaj

zemljišče

na male in velike parcele

Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako, da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. — Na željo se gradi dvorce, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno „INSERATNI URAD EDINOSTI“ (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9.-12. dop. in 2.-7. pop.) Narodni dom.

„Dobro bi bilo, ako pridejo omenjene parcele v narodne roke!“

„Edinost“ 294 št. 118, III. str., I. kolona.

Trgovina obuvala

L. CHIANDUSSI

ul. S. Giacomo 3, na početku ulice di Riborgo.

VELIKA IZBERA

raznovrstnih moških, ženskih in otroških obuval

Obuvala od platna.

Cene, da se ni bati konkurence.

L.G. Colombani

Trgovina manifakturnega blaga

ulica Vincenzo Bellini št. 18

Volneno blago za gospe, Svila, Zefir, Perkal, nogovice, Perilo in drobni predmeti.

Prvi tržaški mehanični zavod za pranje in likanje perila

ulica del Bevedere št. 35

Specialiteta za modro perilo, delo natančno, brez konkurence

Dunajski sistem.

Naročila se sprejemajo pri

E. G. Colombani

TRST — ulica Vincenzo Bellini II — TRST

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

prilaga slavnemu občinstvu svojo

ZALOGO POHIŠTVA

prej ANTON ČERNIGOJ

Via del Retteri št. 1 (Rosario) — TRST — tik cerkve sv. Petra (Palača Marenzi)

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Solško poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instrovan cenik brezplačno in franko

Tapecirarska delalnica

IVAN KRSTNIK CAZORZI

TRST ulica Dom. Rossetti št. 1

(vokal ulice Stadion)

Izvršuje vsako tapecirarsko delo z največjo hitrostjo, eleganco in po zmernih cenah.

Specijalitete:

okrašnja sob, stanovanj in hotelov.

Vsakovrstne dekoracije.

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga

dovršениh oblek

za

moške, dečke in otroke.

Specijaliteta

finih črnih oblek.

VELIKA IZBERA

delavskih hlač . . . K 2.40

extra-močne vrste . . . „ 4.—

Pazite na točnost naslova

Francesco Kalasch

ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

ulica Arcata 9, vogal ulice del Sapone

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.

se je povrnil in prevzel

svoj ambulatorij.

Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.

TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bode priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljtem okusu izredno poceni.

Prsten samo z imenom

Ivana Hoffa

in s tem varstveno znamko.

Zavoj po 1/4 kg 90 vinarjev

1/2 „ 50

Dobiva se povsod.

Najboljši in najpopolnejši

pianino

se kupi najcenejše za takojšnje plačilo ali tudi na najmanjše mesečne obroke, tudi za provinčije, samo naravnost od tvaričarja

HENRIKA BREMITZ,

c. kr. dvornega založnika

v Trstu, ulica Giovanni Boccaccio št. 5.

Katalogi in kondice, gratis in franko.

VSAKA KONKURENCA IZKLJUČENA

Album pohištva se pošilja brezplačno.

PODRUŽNICE:

v Trstu, Spljetu in na Reki.

Zastopstvo v Aleksandriji

Književnost in umetnost.

Slovenska dramatika v Trstu.

III.

Kritika in igralci.

Kritika o delovanju in nastopanju „Dram. društva“ je rana, iz katere so že velikokrat krvaveli igralci-dilettanti in — kritiki sami. Da kritika, še tako rahla, ni vedno po volji igralcem, to je stara pesem, preko katere — bi rekel znani parlamentarec — preidimo na dnevni red. Saj občutljivost vseh proizvajateljev, posebno dramatiških, in med temi v prvi vrsti dilettantskih, je stara epidemična bolezen, ki ima svojo kal v posebnem psihološkem procesu. Vsaki igralec, posebno dilettant, ima običajno pred in med nastopom najboljše namene in najboljšo voljo v očigled svoji vlogi, in si jo večidel začrtava, kako bi imela biti igrana in izvajana, ali po nedostatk pravih močij, po pomanjkanju vsestranskih zmožnosti in tehnične rutine se večkrat ustavlja dilettant na pol poti, in ob najboljšem namenu podaja sliko manje vrednosti; ne opaza pa sam teh pomanjkljivosti. Kritiki pa vidi igro, ki se mu v resnici predstavlja, ne pa namena, **kako** jo je hotel igralec predstavljati. Iz tega izvirata dve razni stališči, s katerih presojata igranje kritik in igralec, in naravno, da se ti sodbi po večkrat ne srečavata.

A specifično za presojevanje predstav „Dram. društva v Trstu“ se trivata dve vprašanji: naj se-li presoja nastopanje igralcev-dilettantov tega društva po njega absolutni kvaliteti, ali pa naj se ob tem presojevanju postavlja kritik na kako drugo stališče?

O igralcu po poklicu, ki ima potrebnih pripravljalnih naukov in vzgledov, ki se lahko bavi ves svoj čas s proučevanjem igre in uloge, ki je za svoj sicer veliki trud plačan, moramo zahtevati, da zadovoljuje vsestranski, da ima potrebne predpogoje, da nima organskih hib; iz kratka: da zadošča temu, kar pričakujemo od njega. Ako ne, ga lahko odklonimo. Takega igralca moremo in moramo presojevati absolutno; nikakor pa ne dilettanta!

Vse dosedanje predstave „Dram. društva v Trstu“ so bile sad dveh faktorjev: požrtvovalnosti in pa dilettantizma na vsej črti, od igralcev do režiserja. Igralci so žrtvovali mnogo časa za vaje in predstave, mnogo truda poleg svojih vsakdanjih poklicnih opravil, a ob predstavljanju so skušali dati najboljšega, kar so mogli dati, po svojih naravnih zmožnostih, po svojem neprepariranem razumevanju.

In ti dve okoliščini sta merodajni za presojevanje njihov delovanja.

Najpoprej naj se ne razumi napačno besedo „požrtvovalnost“. Premnogokrat se dogaja ob raznih naših društvenih podjetjih, da se rabi kako moč, in ko so jo našli, morajo dotično osebo na vse kriplje prepričevati, prositi in rotiti, da prevzame kako delo. Slednjič se dotični po mnogem klanjanju toliko poniža, da prav milostno izjavlja: „No, pa se bom žrtvoval!“, in meni, da je s tem Bog ve kako vstregel dotičnemu aranžerju, ki jedini baje ima kako korist od podjetja! In „žrtvuje“ se ubogi toliko, da le ne stori ni kanca več (če ne manje), nego mora: „žrtvuje“ se, da pač vsakdo ume, kaj bi bilo sicer brez njega: „žrtvuje“ se, da ob vsaki nepriliki meče polena pod noge in preti po devetkrat na dan z demisijo, ako se ne ugoditi temu ali onemu pogoju; in slednjič se še tako „žrtvuje“, da imajo drugi z njim več posla, nego če bi sami prevzeli vse delo.

Ne! to ni požrtvovalnost! Je morda v „slovenskem smislu besede“, a ne v pravem. Žrtvuje se človek, ko prevzema rado-voljno kako obvezo, se konsekvntno podvrgava stavljenim zahtevam, prenaša mirno vse neprilike in sitnosti in težave z namenom, da služi stvari, in vrši svojo nalogo po svoji najboljši vesti in zavesti. Takemu človeku treba priznati trud in samozatajevanje, če-tudi ni morda vzlic temu dosegel Bog ve kake višine.

A ravno igralcem našega „Dramatičnega društva“ moramo priznati to krepko. Človek, ki vidi igralca na odru ob predstavi, ne ve, koliko truda in sitnosti ga je stalo, da se je naučil uloge, da je hodil od Bog ve kako daleč na opetovane vaje, ob vsakem vremenu, vzlic vsakojakim svojim, morda nujnim pri-vatnim poslom, da je izvajal ulogo, ki mu morda niti ne „leži“, katero pa je moral ob pomanjkanju druge primernejše sile vsejedno

prevzeti in se tako izpostaviti morda trpkim opazkam, da se je slednjič celó fizično mučil: vse to, le da služi stvari, k večjemu, da si pridobiva aplavz, ali morda — tudi ne.

Preidši s tega stališča pa bodi kritika taka, da odgovarja stremljenju društva in igralcev-dilettantov, namreč boljšanju in napredovanju. Mi moramo računati z dilettanti, ki jih imamo, in ni jih Bog ve koliko. Teh naj ohrani kritika, naj jih poučuje, naj jim predočuje, kako naj popravijo napake, kako naj se spopolnijo, naj jih pa ne obsoja. Naravno, da ob takem položaju mora kritik kakšenkrat zamižati! Obratno pa je drugih pomanjkljavev in nedostatkov pri dilettantih, ki jih pa dobromisleč kritik **ne sme** prezreti in ki jih mora ožigosati brezobzirno.

V prvi vrsti moramo zahtevati od vsakega dilettanta, da zna dobro vlogo na pamet. Kajti nič ni bolj mučnega za gledalca, nego če vidi, kako igralec na odru „plava“, in slednjič, ko si je že šepetalec skrehnil svoje pljuča, izbruhna nenadoma in morda prav z nasprotujočo mimiko par besedi iz sebe, ki bi jih bil moral morda izgovoriti celó kak drugi igralec.

Spominjam na one dražestne epizode, ki so se večkrat dogajale da so po kaki mučni pavzi, med katero so se prisotni na odru spogledovali iz-pod očesa potem na blagohotno in opetovano prigovarjanje šepetalca kar na enkrat vsak v svoji nijansi izrekli zašepetano frazo. Ali pa: igralca poslušaj tragično pripovedovanje svojega partnerja z nedolžno-veselim smehljajem, in (ker ne zna dobro besedila) na nepričakovano nagovarjanje šepetalca vzdihaj še vedno z istim božanstvenim smehljajem: „Oh, jaz uboga nesrečnica!“ Še eno: „Kaj pa boš vedno zabavljal in zdražbo delal!“ apostrofira igralec (kakor je slišal iz dna) svojega tovariša, ki pa je prej in med tem mirno sedel in nedolžno molčal, ker ni ta ni oni ni znal uloge itd.

Nadalje se ne sme odpuščati dilettantom bagateliziranja ulog, nepaznosti na odru, nepotrebnih bahatih kretenj, nedecentnosti v obleki, usiljevanja v ospredje, posebno pa ne slabega nejasnega in netočnega izgovarjanja besed idr.

Ponavljamo: Če igralec-dilettant vzlic svoji skrbi ne more izraziti bodisi v besedi, bodisi v mimiki prav točno kak efekt, stop-njevanje čutstev, če se ne drži skozi in skozi konsekvntnega v igri, če ne zna porabiti ob-dani priliki primeren register glasu, če ne zna prisposodobiti vseskozi mimiko z izgovor-jenimi besedami: to so sicer hibe, na katere naj kritik opozarja igralca, a obsojati, skar-tirati ne gre radi tega dilettanta; pač pa je to njegova posebna hvalevredna zasluga, ako je dilettant kaj takega izvršil povoljno in dobro, četudi ne „mojstersko in umetniško dovršeno“. So pa zopet gotove kardinalne točke, ki jih smemo in moramo brezpogojno zahtevati tudi od dilettanta; če pa noče ali ne more tem zadostiti, potem naj se ne čudi, če drugo jutro vstane in se vidi okrenje-nega.

In tržaško občinstvo zna ceniti požrtvo-valnost naših igralcev-dilettantov, posebno onih, ki so tako pridno in marljivo-nesebično na-stopali v zadnji sezoni. Gotovo je hvaležno opazilo njihov trud, njihovo agilno in dobro razumevano nastopanje, v gotovih točkah pri-znajo in hvalevredno napredovanje in disci-plinirano tekmovanje. In če se je tudi tekom sezone marsikaj grajalo, kar je bilo graje vredno, z druge strani v navdušenju marsikaj zahtevalo od dilettantov, kar bi se pravično ne moglo zahtevati: nihče ne odreka našim dilettantom priznanja, združenega z nado, da se bodo tudi nadalje vestno držali zastave, ki so se je oklenili.

Razne vesti.

* **Strelna ubila 13 oseb.** Iz Tešina po-ročajo, da je v Konjaku pri nekem pogrebu strelna udarila v cerkveni stolp. Ubityh je bilo 13 oseb, 22 pa ranjenih.

* **Nov potres v San Francisku.** Iz New-Yorka poročajo od 19. t. m.: V minoli noči je bil zopet v San Francisku močan po-tresni sunek, vsled česar se je porušilo več razvalin, druge škode ni potres napravil. Pre-bivalstva se je polastila velika panika, da je zbežalo iz hiš ter prenočilo na planem.

* **V desetih urah iz New-Yorka v Chicago.** Sedanja železnica vozi iz New-Yorka v Chicago 24 ur. Sedaj nameravajo zgraditi električno železnico, ki naj bi prevo-zila isto pot v desetih urah.

GIUSEPPE SPECHAR

trgovina

z blagom za moške obleke

ulica S. Spiridione 6, nasproti nasl. Fratelli Frennez.

NAZNANILO.

Vsled preselitve zimsko blago po tovarniških cenah

Poletno blago nove vrste

kupljeno v veliki množini po absolutno ugodnih cenah.

Sprejemajo se naročila po meri. Najpopolnejši kroj ene prvih krojaških delavnic.

L. Corsi

Trgovina z izgotovljenimi oblekami in manufakturnim blagom.

Trst, ulica Torrente 13, vogal ul. Torre Bianca 45.

Izredna prilika

ogromna množina volnenih moških oblek

po 6 gld., (dosedaj nečuvana cena)

Velika izbira moških klobukov najglavnejih tovarn v Monzi po gld. 1,45, 1,80, 2, —, 2,20 in 2,50

Volnene moške obleke od gld. 6,50 do gld. 10, —

Volnene obleke za dečke po gld. 3,80

Otročje obleke iz platna in z bombaževine, barvane, ki se smejo prati, po gld. 1,20 in več, isto iz volne po gld. 3,50 in več.

Volneni jopiči po gld. 3,50 in več. Volnene hlače po gld. 2, — in več; hlače iz bombaževine, po-sebna vrsta za delavce po gld. 1,50 in več.

Delavske srajce najboljše vrste CORMONS, jako močne in z neizbrisnimi barvami po gld. 1,30, 1,40 in 1,50

Velika izbira vsakovrstnih belih srajc z gladkimi in nabranimi prsi. Istotako barvanih ter je satina v barvah: črna, črna itd.; iz Oxforda in Zephirja po gld. — 80, flunče po gld. 2,50

Velika izbira ovratnikov, zapustne, ovratne, pletene, spodnjih hlač, ralsov in rut, nogavc, dežnikov in drugih predmetov. — Obleke za mehanike: ravnice in modre.

Sprejemajo se naročila oblek po meri ki se izvršijo z največjo natančnostjo

V trgovini se govori tudi slovensko

TRIESTE-OFFICE

ulica San Giovanni štev. 18 (poleg automatičn. buffet-a) TELEFON štev. 1473

Najemodaje, kupoprodaje, zamenjave, intabulacija.

Preskrbuje tudi bone za ložiranje gg. obiskovalcem razstave v Milanu v modernih velikih hotelih:

„MADRID“, „BUENOS-AYRES“, „NULO“, „ROMA“, „GENISIO“ in „PARIS“

ki imajo skupno 1000 sob s 1500 posteljami

po ceni ital. L. 2, 3, 4, 5 za vsako postelj s postrežbo in sicer računano po številu

Olajšave za posebne družbe. postelj v vsaki sobi. Olajšave za posebne družbe.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“.

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po 4 1/2 %

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden tako da se po 260 tednih dobi K 300.—

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo. daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100, tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami. ki so ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. popol.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

Na Najvišje povelje Njeg. c. kr. apostol. Veličanstva

XXXVII. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske države polovice.

Za denarna loterija, ki je edina v Avstriji državno dovoljena, obsega 18.137 dobitev v gotovini 512.200 kron

Glavni dobiček znaša 200.000 v gotovini.

Srečkanje se bo vršilo nspreditčno dne 21. junija 1906. Srečka stane 4 krone

Srečke se vdobivajo pri oddelku za državno loterijo na Dunaju, III. Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekcijah, tobakarnah, davkarijah, poštnih, brzojavnih in železniških postajah ter menjalnicah. — Igralni red se daje kupovalcem brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto

Od c. kr. direktorje loterijskih dobodkov. Oddelek državnih loterij.

400-letnica smrti Kristofa Kolumba.

Jutri bo 400 let, odkar je umrl Kristof Kolumb, odkritelj Amerike.

* **Mati deset, oče dvanajst.** Čuden, ako ne popolnoma izjemen slučaj, se je pripetil v Viskonsinu, ko je povila dete desetletna deklica. Oče tega deteta je star dvanajst let. Oče in mati sta si sosed in sta bila skupaj od malega. Za njihova leta sta oba majhne rasti.

* **Dnevne poslanca.** Najbolje dnevne imajo poslanci Združenih držav, ki dobivajo na leto 25.000 frankov, vrhu tega potne stroške in po 12 kron na teden za eventuelne manje potne izdatke. Najbolje plačani v Evropi so francoski poslanci, ki dobivajo na leto 10.000 frankov, nemški dobivajo le 300 mark na leto, odslej bodo dobivali okoli 2500 mark na leto. Ogrski poslanci prejema na leto 5000 kron, poleg dobivajo poslanci, ki ne bivajo v Budimpešti, še odškodnino za stanovanje in znižano vožnjo na železnici. Nizozemski poslanci imajo letno plačo, ki iznaša 2400 kron in potne stroške. Grški poslanci dobivajo na leto 1800 frankov za redna in 1000 frankov za izredna zasedanja. Na Švedskem dobivajo člani više zbornice za vsako zasedanje 1600 kron, poslanci zbornice dobivajo na mesec 300 kron. Za vsako sejo, na kateri so neopravičeno odsotni, morajo pa povrniti 12 kron. Belgijski poslanci, ki bivajo v prestolnici Bruselju, ne dobivajo nikake nagrade, oni, ki bivajo v pokrajinah, pa 320 kron na mesec. — V vseh drugih državah dobivajo poslanci dnevne za dobo zasedanja. Na Romunskem dobivajo poslanci 20 frankov na dan in brezplačno vožnjo, v Avstriji dobivajo 20 kron in tudi brezplačno vožnjo. Bolgarska in Švica plačati tudi po 20 frankov in dajati brezplačno vožnjo na vseh državah železnicah. Na Danskem so poslanci slabo plačani. Na dan dobivajo samo 8 kron in odškodnino za vožnjo. Poleg tega imajo pa svobodu vohod v gledališča in v koncerte. Norveški poslanci dobivajo 17 frankov na dan in odškodnino za vožnjo. Vrhu tega dobivajo zastoj zdravnika in zdravila v slučaju bolezni. Na Portugalskem nimajo poslanci nikakih nagrad. Ubojnim poslancem davajo občine, ki jih zastopajo, 10 frankov na dan.

Brzjavne vesti.**Ministerski predsednik dr. Wekerle.**

BUDIMPEŠTA 19. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Ministerski predsednik dr. Wekerle je danes jutraj dospel na Dunaj ter se nastanil v ogrskem ministerstvu. Tukaj je ministerski predsednik konferiral z ministrom zlatere, grofom Aladarjem Zichy.

BUDIMPEŠTA 19. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Ministerski predsednik dr. Wekerle je zapustil cesarsko palačo ob 1. uri popoldne. Ob 2. uri popoldne je bil dr. Wekerle zopet pri cesarju v avdijenci.

BUDIMPEŠTA 19. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Ministerski predsednik dr. Wekerle je ob 10. uri predpoludne obiskal avstrijskega ministerskega predsednika princa Salomonlohe in ostal pri njem dlje časa. Ob 2. uri popoldne je cesar vsprejel ministerskega predsednika v daljši avdijenci.

Angleško kanalsko brodovje.

LONDON 19. Kakor poroča „Daily Telegraph“, obišče angleško brodovje kanala La Manche v kratkem Kronstadt, najbrž po posrednih vajah meseca julija.

Poslanec Cuneo d'Ornan.

PARIZ 19. Bonapartistični poslanec Cuneo d'Ornan je umrl vsled kapi.

Novi japonski odposlanec na dunajskem dvoru.

LONDON 19. „Maily Telegraph“ poroča iz Tokija: Podminister vnarnega urada, ki bo baje imenovan japonskim odposlanec na Dunaju.

Bolezen papeževa.

RIM 19. (Agencija Stefani). Dr. Lapponi je izjavil, da ima papež protin v desnem ramenu, združen z mrzlico. Protin se je pojavil dne 17. t. m. po avdijenci več dni, ki so prišli v Rim, da prisostvujejo najšnji slavnosti beatifikacije nekoliko mučenikov njihovega reda. Papež bo moral ostati nekoliko dni v postelji in se torej ne udeležiti nobene slavnosti. Dr. Lapponi ne pripisuje papeži bolezni nikake važnosti.

Iz Courrieresa.

PARIZ 19. Iz Courrieresa poročajo, da so spravili iz jame truplo nekega rudarja, ki je, sodeč po znakih, umrl najbrž še le pred nekoliko dnevi. Kakor je posneti iz uradnih sestavkov, je bilo od 1094 rudarjev, ki so povodom katastrofe našli smrt v jamah, le 548 oženjenih, 546 pa samskih. Družba bo morala plačevati letne pokojnine okoli 800 tisoč frankov, ki se utegne vsako leto zmanjševati za približno 25.000 frankov.

Znanost je dokazala, da potrebuje človeški organizem, izlasti dokler je v razvoju, zadostno množino tolsche in da je dobro delovanje jeter odvisno v veliko večji meri od tolsche nego pa od njihovih tajnih lastnosti. Zadostno hranjenje z masčobo ima zelo velik vpliv na rast. Posebno je to važno za živčevje, kar so očividno dokazale najnoveje raziskave. Žal, so zelo drage živalske masčobe, kakršne izza davnih časov rabijo v severnih krajih in jih deloma tudi ni lahko rabiti. — Radi tega je za vsako gospodinjstvo velika dobrota masčoba „CERES“, ki se prideluje iz najfinejših kokosovih orehov. S tem se je na dober in cenen način vsestransko odpomoglo v gospodinjstvu.

Loterijske številke, izžrebane dne 19. t. m.:

Dunaj	2	87	27	33	1
Gradec	6	29	32	44	43

Trgovina.

Borzna poročila dne 19. maja.

Tržaška borza.
Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.42 $\frac{1}{2}$ —240.65, Francija K 95.42 $\frac{1}{2}$ —95.60, Italija K 95.50—95.70, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.35—117.55, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.55—99.85, ogrska krona renta K 95.65—95.95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 679.——681.—, državne železnice K 679.——681.—, Lombardi K 132.50—134.50, Lloydove akcije K 77.—77.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 150.50 do 152.50 Srečke — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.50	—
„ „ srebri	100.55	—
Avstrijska renta v zlatu	117.95	—
„ „ v kronah 4 $\frac{1}{2}$ %	99.90	—
Avstr. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	89.95	—
Ogrska renta v zlatu 4 $\frac{1}{2}$ %	114.25	—
„ „ v kronah 4 $\frac{1}{2}$ %	95.70	—
„ „ 3 $\frac{1}{2}$ %	86.25	—
Akcije nacionalne banke	1680.—	—
Kreditne akcije	687.55	—
London, 10 Lstr.	240 37 $\frac{1}{2}$	—
100 državnih mark	113 3 $\frac{1}{2}$	—
20 mark	23.47	—
20 frankov	19.13	—
100 ital. lir	95.55	—
Cesarski cekini	11.32	—

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 99.10, italijanska renta 105.55, španski exterieur 97.05, akcije otomanske banke 602 — Menjice na London 251.95.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 141.—, unificirana turška renta 95.35, avstrijska zlata renta 99.20, ogrska 4% zlata renta 97.40, Landerbank —, turške srečke 145.—, parizka banka 16.13, italijanske meridionalne akcije 804.—, akcije Rio Tinto 16.66 Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 1 $\frac{1}{2}$ %, srebro 30 3 $\frac{1}{2}$ %, Lombardi 5 1 $\frac{1}{2}$ %, španska renta 96 1 $\frac{1}{2}$ %, italijanska renta 105.—, tržni diskont 3 $\frac{1}{2}$ %, menjice na Dunaju 24.35 Mirna.

Tržna poročila 19. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 15.66 do K 15.70, rž za maj K — do —, oves za maj K 17.40 do 17.50, koruza za maj K 13.06 do K 13.08. Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje omejeno, tendenca slabotna. Prodaja: 14.000 met. stot., nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. — Vreme: toplo in lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 37.—, za september 37 1 $\frac{1}{2}$ %, za december 38 1 $\frac{1}{2}$ %, za marec 38 1 $\frac{1}{2}$ %. Mirno. — Kava Rio navadna loco 28—40, navadna realna 41—42, navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za maj 15.90, za junij 15.90, za julij 16.10, za avgust 16.30, za september 16.45, za oktober 16.70. — Vzdržano. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 45.75, za sept. 46.50. Mirno.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bodočo dobavo. — Stalno, nespremenjeno, do 5 stotink nižje. — Prodaja: 10.000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov 7 1 $\frac{1}{2}$ Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, za junij 15.50, za julij-avgust 15.75, za sept.-dec. 15.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.60, za junij 23.65, za julij-avgust 23.30, za sept.-dec. 22.20 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.30, za junij 30.55, za julij-avgust 30.65, september-dec. 29.40 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 60.—, za junij 59.75, za julij-avgust 60.50, za sept.-dec. 61.75 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 41.50, za junij 41 1 $\frac{1}{2}$, za julij-avgust 41.50, za september-dec. 38.25 (mirno). — Sladkor surov 88° usn nov 21 1 $\frac{1}{2}$ —21 3 $\frac{1}{4}$ (trdno) bel za tekoči mesec 24 1 $\frac{1}{2}$, za junij 24 3 $\frac{1}{4}$, za julij-avgust 24 1 $\frac{1}{2}$, za oktober-januvar 25 1 $\frac{1}{2}$ (mlačno), rafiniran 56.—56.50 — Vreme: oblačno.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 19. maja: Karol Urbančič, c. k. asistent, LJUBLJANA; Albin Železnik, c. k. poš. asistent, LJUBLJANA; Avgust Wolf s soprogo, zasebnik, DUNAJ; Anton Haska s soprogo, zasebnik, DUNAJ; Josip Perhanc s soprogo, zasebnik, LJUBLJANA; Fran Riha, trgovec, BRNO; Fran Hummar, trg. z vinom Siska; Ante Radič, trg., SPLIT; Josip Kosiček, trg., NOVOMESTO; Anton Kunc, trgov. potov., LJUBLJANA; Josip Volaušek, c. kr. geometer, BUZET; H. Winkler s soprogo, trgov. potov., BUDIMPEŠTA; Viktor Kerber, višji svet., LINC; Josip Czerny, delovodja, DUNAJ; Ant. Hirschman z družino, zasebnik, GRADEC; Josip Glaser, trgov. potov., KRAKOV; G. pl. Spyk, trgov. potov., ROTTERDAM; J. Grebing, trgov. potov., MAGDEBURG; Marica Frantova, učiteljica, PRAGA.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“, „Edinosti“. Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODELEK“. Informacije edino le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Za letovišcarje! Manjše in večje stanovanje se odda v romantičnem kraju blizu Trbiža. — Andrej Kerštanj, Rateče 104, pošta Belaveč, Gorenjsko.

Modistinja izgotavlja ter obnovlja najelegantnejše klobuke. Ulica Giulia 34, II. 583

Harmonium prodaja se, 4 oktave, v dobrem stanju, primeren za vsako solo. Samo 90 kron. Farneto 12, I. Mikus. 589

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisno. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Prenovljeno stanovanje v sredini Rocola se odda v najem: dve sobi, sobica in kuhinja, vse za 24 kron na mesec. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“. 571

Veliki ples se priredi danes, 20. maja v Plešivici pri Sezani. 575

Veliko zemljišče blizu mesta, v Škorkljih Kolonji, v najzdravnejšem solnčnem kraju je na prodaj (na male in velike parcele). — Slovenci! kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja, in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike. Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetijskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kameno-lom, tako da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. Na željo se gradi dvorec, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno INSERATNI URAD EDINOSTI (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9-12. dop. in 2-7. pop.) Narodni dom.

Mirodilnica Alojzija Mermol nasled. Leban — Trst — (ul. Barriera vecchia št. 18) Prodaja barv, drog, žvepla, modre galice nenadk. živ prah proti mrčesom. 502

Društvenik išče se za neko mnogo let obstoječe podjetje s kapitalom od 10.000 K. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“ 578

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravnejših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Inseratni urad Edinosti“. 661

5 kvintalov časnikarskega papirja se takoj prodaja. Naslov pri „Edinosti“

Družina sestojeca iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod „Kopeli“ „Inseratni urad Edinosti“.

Tamburaške instrumente za popolni tamburaški zbor se vkupi. Več pove „Inseratni urad Edinosti“. 800

Vinogradniki Obveze iz čiste gume prve vrste, neprekosljive pri cepljenju trt so na prodaj v zalogi koles (bicikljev) Riccardo Sanzin, ulica Cassa di Risparmio 6 541

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14. Palača Salem) Trgovina s kuhinjsko opremo z emailiranega in litega železa glinastih posod in steklenine.

Denar!! Proti poročstvu more sleherni vdobiti vsako svoto denarja pod jako ugodnimi pogoji. (Odplačila naravnost malenkostna). Posojila se preskrbe v najkrajšem času. — Obrniti se in ustmeno ali pismeno na Josipa Zidarič, Trst ulica Rossetti št. 45. 450

Franc Šuc (ulica Barriera vecchia št. 5) Razprodaja lončevine in kuhinjske opreme. Zmerne cene. 434

V najem se odda pri sv. Mariji Magdaleni Spodnji, za dobo 5 let, hiša s petimi prostori, lahko tudi z zemljiščem. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“. 556

Iščejo se kovaško-mehaničar, ki vajenci ter en dober delavec. Zglasi se je pri Josipu Šur, ulica del Boschetto št. 1 559

Gospodična 17-letna, lepe zunanosti, večša slovenskega, italijanskega in nemškega jezika in v govoru, išče neje primarne službe. Več pove „Inseratni urad Edinosti“. 700

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravnejšem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati v „Inseratnem uradu Edinosti“. 660

Blagajna v dobrem stanju se išče. Naslov pri „Edinosti“.

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljatve na željo. 361

Hotel Balkan vsprejme v svojo kuhinjo 1 ali 2 gospici iz dobre družine v poduk v kuhanju. 569

Gospodična z večletno pisarsko prakso, večja slovenskega in nemškega jezika išče službe. — Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“. 494

Slovenci! Čistite si Vaše obuvala, bodisi črne ali barvane, in sicer tudi najfiniješe edino le z dobro znanim voščilom „Britania“, ki stane po 25 krajcarjev škatlja in se vdobi v trgovini z obuvalom MODLING, Corso št. 27.

Pianist star, jako zmožen, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je prašati pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Odda se v najem ali tudi prodaja hiša z velikim hlevom, ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poižve pri „Inseratnem uradu Edinosti“. 900

Kuharica ki je služila 27 let pri pokojnem kanoniku Karabaiču, želi stopiti v službo v kaki manjši družini. Naslov pri „Edinosti“.

Gospodična išče snažno čisto sobico s hrano, ako mogoče blizu velike pošte. Ponudbe pod „Snažnost“ na „Inseratni urad Edinosti“. 581

Trgovski pomočnik mešane stroke želi svojo službo premeniti najraje na deželo. Nastop po dogovoru. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“. 580

Listje za slavnice, žima za modrece prodaja se v novi zalogi Via Farneto št. 26 682

Mlekarna Črnič pri Gorici išče izvežbanega mlekarka. Kdor čedno piše, ima prednost. 579

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Proda se: ena hiša na eno nadstropje z 8 prostori, vodo, plinom, na lepem kraju in lepim razgledom, saldo cena K 6000; druga enonadstropna hiša s 4 stanovanji po 1 kuhinjo in 1 sobo, saldo cena K 5000; ena mala nova hišica s 4 prostori, vrtom, vodo, saldo cena K 2000; en lep stavbinski svet, 100 klf., obzidan in z železjem ograjen, z železnimi vratmi, vodnjakom, krasna lega, za dvorec pripraven, saldo cena K 2000. — Razven tega mnogo drugih novih in starih hiš in stavbišč. Naslov: Gostilna Trošt, (nad rojansko cerkvijo).

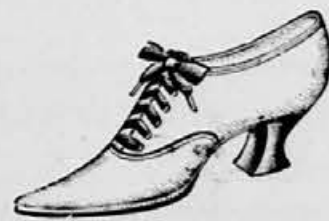
Mladenec iz Češke, 28 let star, lepe zunanosti in lepega značaja, sedaj uradnik neke prve tuk. trgovinske tvrdke, išče v svrhu samostojne otvoritve trgovinskega podjetja, odlično gospodično ali mlado udovo z doto. — Ponudbe pod „Smetana“ Trst, glavna pošta.

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte iščem. Ponudbe na „Inseratni urad Edinosti“ pod Versalović. (750)

Slovenski botri
in botre!

Kupujte za

Birmo

fine čevlje

in

nizke čevlje

po izredno nizkih cenah

v Filijalki svetovne tovarne
obuval

MÖDLING

TRST, Corso št. 27.

JADRANSKA BANKA

v TRSTU

UL. NICOLÒ MACHIAVELLI 26.

Eskomptuje menice, daje predjume na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih, pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge: na knjižice po 3%, na tekoči račun po 3%, z odpovedjo 8 dni, na ziro-račun po 3%, bez odpovedi do K 40.000, za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge se potrjujejo v tozadevnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in inozemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom ukrepanja.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnovčuje kupone in izrečane vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
pri kolesih in motocikletih potrebnih pritliklin
mekanična delavnica — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma štev. 3.

Umetni
fotografični atelie
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (pritliklje)
TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razrede posnetke, notranost lokalov, porcelanaste plošče za spomnike, itd. itd.

POSEBNOST
Povečanje vsake fotografije.
Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene
Venci
od porcelana in biseroz vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trskovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomnik.
Najnižje konkurenčne cene.

Trgovina z urami
Antonio Bucker
Trst, ulica Barriera vecchia 19.

Velika izbira zlatih in srebrnih žepnih ur za moške in ženske. Sočne, gladke ure (pandole), budilnice, itd. 1-50 in več z jamstvom za dve leti.
Izvršuje poprave z največjo natančnostjo. Cene po dogovoru.

Kwizdova tekočina
Tekočina za hribolezce.

Preskušeno aromatično zdravilo za ribati žile in mišice.
Za hribolezce, kolesarje in jezdece jako priporočljivo za ojačenje po velikih naporih.

Cena 1/2 steklenice K 2.—
Vdebliva se pristno v lekarnah.
Restorani ceniki gratis in franko.
Glavna zaloga
FRAN IV. KWIZDA
c. kr. avstro-ogrski, kralj, rumunski in knež, bolgarski dvorni zalagatelj, Okrožni lekarnar
Korneuburg pri Dunaju.

NUNTIA

Asanacijsko podjetje.

Podružnice v vseh večih mestih. — (19 najvišjih odlikovanj)

Zdravje — najdražja stvar človeka!

Moderni, napredni človek, ki ve, kako pogubljiva vloga da zamore igrati za zdravje skupnega človeštva prenašanje bolezenskih kali, ki se v grozni meri pomnožujejo, skuša, da se temu zlu ubrani z uničevanjem vseh bolezenskih klic.

Zato se v prvi vrsti zahteva: čista, racionalna deinfekcija njegovega stanovanja; deinfekcija predno se nastani v novem stanovanju; deinfekcija po boleznih in smrtnih slučajih; deinfekcija javnih poslopij in zavodov, kakor so ur. di. šole, tovarne, hoteli itd., kjer se nahaja mnogo oseb.

ima nalogo, da se tej splošni potrebi odpmore in zboljša zdravstvene razmere, kjer je posebno velika nevarnost za okuževanje, kakor v velikih in primorskih mestih.

„NUNTIA“

Najvarnejše in najpripravnije sredstvo v do-ego te vrste je brezdvomno deinfekcijsko postopanje z izparjenjem „Formaldehyd-Rapid-Deinfektorja“. Sistem dra. med. Aleksandra viteza Zarewicza, ki je vseh državah patentovan in odlikovan na vseh higijeničnih razstavah.

Prednosti pred vsemi drugimi metodami:

1. Najracionalnejša, priznana najuspešnejša deinfekcija, ker para vse prešine.
2. Najpripravnija izvedba, ker zamore ostati vse na licu mesta, ne da bi se pokvarilo oziroma poškodovalo, kakor so: svilnato blago, čipke, perilo, obleka, kožušina, dragocenosti, zlato, srebro, broneni predmeti itd. tudi živila.
3. Predmeti se ne perejo oziroma škropijo.
4. Ni tudi nikakega neprijetnega ali škodljivega vonja kakor pri karbolu, sublimatu itd.
5. Najhitrejša izvršitev: v komaj 6 urah se zamore deinficirane prostore zopet rabiti, pri čemer ostane prijeten zrak.
6. Formaldehyd je tudi **desodoracijsko in ohranjajoče sredstvo**, zato ga je posebno priporočiti za magazine, zaloge, delavnice.
7. **Nizke cene** — radi ugodnosti tudi pavšalni sistem — izvečano osebo.

Podružniško vodstvo za Trst, Reko, Primorje in Dalmacijo

TRST — ULICA S. SEBASTIANO 2.

Vir zdravja

so alkohola proste pijače

med katerimi so nedosežne s pomočjo

Maršnerja šumečih limonadnih bonbonov

(malinov, limonin, jagoden, črešnjev in mareličin okus)

prirejene šumeče limonade.

Na leto se porabi nad 40 milijonov komadov.

Edino pristoe, ako imajo to varstveno znamko:

Edini izdelovatelj

Prvo češko delniško društvo za orient. slad-

korno blago in čokolado

prej A. Maršner

Kraljevi Vinohrady (Plzenka Češko)

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Šumeči zrnati citrat Zirilli

edina ležogasilna in prebavo povečujoča pijača najekonomičnejša in najhigijeničnejša. Z malo novčiči si priskrbiš izvrstno šumečo pijačo-limonado jako dobrega okusa in ki spešno vgrabi željo. Šumeči citrat Zirilli je neobhodno potreben organizmu, ker je hladilen in povečuje prebavljanje in bi ga morala vsaka družina rabiti vsaki dan, posebno za otroke.

Neobhodno je potreben proti gorčici, črevalni prejetosti in težkemu stolu.

Neobhodno je potreben vsačemu, ki gre na letovišče ali na potovanja, ker ima v hipu pripravljeno limonado. Sestoji motno vodo. — Neobhodno je potreben o težkih prebavljanjih.

Neobhodno je potreben proti slabosti, provzročeni od preobilo popltega vina ali vsacega drugega vzroka.

Zahtevajte edino šumeči citrat Zirilli. — Na prodaj v vseh lekarnah in mirodilnicah.

Na deželo razpošilja proti postrežnemu povzetju trdka

CARLO ZIRILLI & Co. — TRST

Prosim, zahtevajte franko

cenike in vzorce najboljših štajerskih

lodnov za gospode in gospe

za lov, gozde in turistično

ter o vsem modnem blagu za

gospode in dečke, vsrtnike,

snuknje, od najnižjih do naj-

finjših kakovosti od rečne,

znane prve in največje eks-

portne trdnice

VINCENZO OBLACK

c. kr. dvornera zalagatelja sukna, Grader,

Murgasse št. 928.

Nad 40-letna vspeh

PASTIGLIE PRENDINI

od ogočinjene sladke škorpje

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu

Počasteno z kolajzami in diplomo

Zdravniško priporočane pri grižolu, kašlju,

hripavosti, kašaru.

Podeljujejo pevecem in govornikom čist glas.

Zaloga v lekarni P. PRENDINI in v vseh

boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Paziti je na nepošteno pomaranjo

ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“

Tvarna, sladščičarna in tovarna biškov

Vinko Škerk

TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST

(vsi avstrijski, Kavarne Centralne)

Podružnica ulica Miramar št. 13

Vsaki dan 3-krat svež kruh. Može vsake vrste

najboljših minov po najnižji ceni. Izvrstni

skoti, toliko navadni, kolikor imi čisti in specijalni

biškovi za čaj in druge potrebe. Pošiljam na de-

lo poštnim povzetjem od 2 lit. naprej. Razpolaga

tudi z veliko izbero na finjših limonov in čokol-

napojene z najfinjšimi likerji. Specialiteta

iz krompirja. Vsakovrstni likerji in čokolade; na-

boji, ruski in kitajski čaj, sveži kava in vroji

SOVOI K SOVOJIM!

Prva klet dalmatinskih vin

BIŠKO & Arambušin

v TRSTU, ulica Santa 22.

TRANSITNA ZALOGA

Lasni vinogradi in nasadi oljk v

Kaštelu v Dalmaciji.

Na zahtev se pošilja na dom v steklenah ali soščicah.

Najboljša reklama za trgovce

obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh

so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Mejnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.

TELEFON št. 1627

Podružnice: Dunaj, Budapešt in

Lviv.

Zastopstva na vseh glavnih trgih

tu- in inozemstva.

Se priporoča za preskrbljenje

seljenj s zaprtimi blazinjenimi vo-

zovi za pohištvo toli v mestu koli

v tu- in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe

državne uradnike.

Posiljate vsake vrste po stalni nizki prevoznici

Proračuni brezplačno.

NOVOST!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Naročbe je pošiljati: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani“.

